

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 02863

BLOYMONTIK

Shloime Schwartz

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

צייכענונגען פון מאַדרעם געלער

שלמה שווארק

בלוימאנטיק

פארלאג ל.מ.שטיין שיקאגע

C O P Y R I G H T , 1 9 3 8 , B Y
S H L O I M E S C H W A R T Z , C H I C A G O , I L L I N O I S
P R I N T E D I N U . S . A .

S H L O I M E S C H W A R T Z : " B L O I M O N T I K " • • •
" B L U E M O N D A Y " • • • L . M . S T E I N , P U B L I S H E R
C H I C A G O , I L L . • • • N I N E T E E N T H I R T Y - E I G H T .

די מערסטע לידער וואָס גייען אַרײַן אין דער זאַמל־
לונג, זענען געדרוקט געווען אין „אינזיך“ מיט
וועלכן דער אויטאָר אידענטיפיצירט זיך דיכטעריש.

ש. ש.

ב ל ו י מ א נ ט י ק

זונטיק זיפצלט אויס
 זיין יאנטעוודיקייט.
 מיין שאכנס סאקסאפאן
 טקיע-טריע-שווארימט ניט מער.
 נאָר שטערננאכט,
 אַ לעמפערט ליליע אויף שוואַרצן סאַמעט-קלייד,
 הענגט נאָך פול מיט צאַרטקייט —
 רייצנדיק.
 טריפט אין מיר דער כילעוו פון אויס-יאנטעוונאכט
 בלוימאָנטיקדיק.
 די גאַסנקערערס קערן אָפּ,
 אומבאַרמהערציק אָפּ — אָפּ,
 זונטיקס דראַשע-געשאַנקען.

באגעגנט מיך וואָך מיט אילומינירטע שפיציקע מויערן.
קאַלירפולע יאַלקעס,
סאַנטא-קלאַז טומל,
קורס-שטייגנדע רעקלאַמעס, רעקלאַמעס —
פראַנקלין-די-רוזוועלטיק,
וויקלען זיך אַרום מיר
טורעמשווערע פראַבלעמען, פראַבלעמען —
שטאַל ספּיראַליש.
וויגט זיך, וויגט זיך מיין בלוימאַנטיק
סינקאַפּאַטיש.
ווייל איבער מיר הענגט דער הימל
שווערוואָך בלוי,
כאַלעמויעדיק-בלוי.

עוועניו בלוי

מאטעם דייטשן

ערשט יונגע פילגרימען.

נאכט אומרוט אין די ביינער.

עס זינגען צייטווייליקע געטער פון כינעזערטום:

פון רייו,

פון גרייו,

פון גרוי־ווייס —

די אייביקע סטירע.

עס זינגט די האלבע לעוואָנע,

דער סערפ אין דיינע אויגן.

עס זינגט טומלקלאַנג פאַרפלאַנטערט און רעגלמעסיק,

די שטאַלענע מאַשין שפילט אויס דעם שטויבנמאַרש,

ס'טאַנצן געקרייציקטע ביינער.

און נאכט וויברירט מיט אומרו.

נאָר דיין פען שטעכט דעם טראַנסדרימל.

וויינט אַראָפּ די וואַכעדיקייט מאַטעמאַטיש שאַרף

פון דיר, עוועניו בלוי.

אונדז שלעפט היין־און־קריק —

און דו בלייבסט אינגליש און אַלט:

דער דרייטער זינגער,

דער אייביקער טרויער.

פ ר י ר י י ז י ן

מיין טראַט, מיין גאַנג — מיט עקסטאַן.
 הענגען טאַגטעגלאַכע געטער מיינע
 אויף עשאַפאַטן פון כעשבוינעס
 און סאַכאַקל.
 נאָר מיין פען, שאַרפער אַקער
 אין בויך פון צייט,
 פון וואַרט,
 רייסט אויף אין מיר בילד נאָך בילד — פאַנאַראַמיש.

קלוג און מעלאַנכאָליש קריכט
 אויף מיינע פריש-אויסגעקלעפטע ווענט
 דער נאַקעטער האַר, דער ווינטער.

זיצט אויף מיינע שויבן אויסגעפוצטער פראַסט —
 פון ווייטע אייזיקע האַריזאָנטן,
 זיצט ווי אַ סענאַט-פרעזידענט.
 די אָפּגעקילטע פרייד
 פון באַקאַרבטע איינזאַמע פענימער,
 אַקצענטירט רעבעלירנדיקן אַנזאָג
 אונטער שטאַטישע בריקן.
 ערשט היינט האַט באַרוועס לעבן
 געקלאַפט אין מיין טיר —
 מיך דערמאַנט אין פראַגער גוילעם
 מיטנאַכט-בליציק,
 אַנטפלעקנדיק.

וואלגערט זיך אין שטאטישן ראכוועס,
 אונטערבריקן-גאס — א נאקעטע.
 דעם שטאטישן קארסעט, די אייזנבאן
 אויף דראָטן צעהאנגען,
 די שטעקשיכלאך, די שיפלאך קאלירפולע,
 אויף יאבאָשע געאַנקערט.
 זיצן פריירי-זין, דראָענדיקע שאַטנס,
 ביים ברעג פון מישיגן יאָם
 און מאַלן אויף ריגלי-טריביונט פריזמע מויערן
 די אָפגעקילטע פרייד
 פון באקארבטע איינזאַמע פענימער
 פראַסטיק הייס,
 פראַסטיק רויט.
 און אויף מיינע שויבן מאַלט דער מעלאַנכאָלישער ווינטער
 באַרוועס לעבן, וואָס האָט ערשט היינט
 געקלאַפט אין מיין טיר.

שנייאיקע טראַנען

דורך די שמאַלע ווענעציע-שטאַכעטלאַך אויף מיינע פענצטער
 רעדט דער פרימאַרגן צו מיר מיט וואַכיקע און פראַסטיקע שאַען,
 ווי שטענדיק מיט אימפעט — מיט איינגעשפאַרטע רייד,
 ווי נעכטן מיט אַ רויטן בוקעט אין זיין האַנט — דער מאַרגנשטערן.
 שפּיגלט זיך אויפּסניי מיין שלעפּעריק אויג אין בליאַסק פון טאַג
 קושנדיק די פאַרפלאַמטע נאַכט:
 אַדיאַס, אַדיאַס, אַדיאַס.

געמיינט —

עס וועט שוין היינט מיין טאַג פרישטיקן מיט גראַשיקע ניס.
 אַז דער שוואַרצער קעלנער וועט מעסערדיק דערלאַנגען זיין גוטמאַרגן
 מיט געשולטער גאַלאַנטקייט,
 און בייטשן מיין ביסל רייכקייט, מיין פרייען אויסקוק.
 נאָר זיין שמיכל איז היינט ווייס און פריי ווי דער שניי אויף מיין קאַפּ.
 און אין מיר מיין געזאַנג איז גאַר אַריזאַנעדיק-ווילד!
 גאַנץ פרי,
 האַט דאָס כיטרע צייטונגס-יאַטל צווישן ווינט און שניי אויפן ראַג,
 אויסגעשפּילט זיין פלאַמפּראַנטיקן „אינטערנאַציאָנאַל“ —
 טראַג איד, ווי דו, אַקטאַבעריש מיין פראַסטיקן פעברואַר.

דער פראָסט זיצט ווי בודאָ אויף מיינע שויבן.
 די זון שמייכלדיק און פלינק גליטשט זיך אויף אייזיקע גאַסן
 אין געוועט מיט מיר.

דער ראָדיאָ

ציילט די וויכערדיקע שאַען און וואָרנט פאַר דער קעלט—גאַרניט מענעריש.
 נאָר דער טאָג פירט מיך ווידער צום ברעג פון געפאַרן,
 שוואַרצט מיין ווייסן טאָג מיט סקאַטסבאָראָ שרעק.
 און מאַגערער ווערט מיין פרימאַרגן און ביינערדיק נאָגט די שטראַף,
 ווען דער ווינט קאַמט כניפעדיק די אומפאַרשנייטע גאַסן,
 ווי די פרימאַרגנצייטונג דעם פליך פון די צוועלף יענקי אַפּאַסטאַלן.

מיין לעבן איז אינמיטן שטורם כאַטש אַ רעקרוט.
 ווי אזוי קען איך פאַרשטילן און פאַרשילטן מיין אייגן האַרץ?
 די הונגער־וועלט שפּילט מיט קאַלטע פינגער אויף מיין רוקנבײן.
 און מאַצאַרט שטומט אין מיין ווינקל פאַרזאָרגט.
 דאָך איז מיין שוואַרץ־כײנעוודיקע פאַרליבט אין זיין צאַרטן פּראַפּיל —
 און קעפט אַקשאָנסדיק, ניט אַפּצודינגען,
 זיינע שטרענגע וועלטלאַכע סטראַפּן.

ו ו י ד ע ר

ווידער רעדט די ביקס מיט סינע מיספערדיק און אומראַכמאַנעסדיק.
דער גאַנצער שטויב פון אויפגעריסענע בערג און פעלד געפלט איבער מיר.
בינדט מיין זומערדיקייט.

ס'ליגט די גאַרע ערד איצט אין בלוט — אַ צעשוידערטע.
דער פולס פון אייגן בלוט קלאַפט פאַר מיינע אויגן.
און אין פאַרק, אויף דער נאַסער באַנק, ליגט זומערוועלט אַ פאַרוויינטע.

אַ טרויעריק ביז גאַר איז די שוואַרצע כמאַרע אויפן הימל.
דער טאַג פאַרלאָרן און כמורנע,
ווי דער פאַרשיקטער סאַלדאַט אין אַ נאַכט־קאַפּי אָן אַ באַגלייטערן,
זופט טראַפנסווייז דעם רעגן פאַרקלערט, פאַרטראַכט.
איצט זוך איך מיטאַמאַל מוסער און שטראַפּרייד פון מיין אייגענעם לעבן,
דער בייזער גרוס וויקלט זיך אַרום מיר.
די קאַרניוואַלישע לעמפלאַך אויף מיין גאַס היינט —
רויטלאַך און קראַנק.

די פענצטער דערשראַקענע פאַרנעמען דעם מאַטאַר־גערויש.

דיר איז באַשערט מיט זיג און קאַרבן אַנטקעגן דעם היינט.
כאַטש דער פּוּיק און קוּיל בלייט פאַרויס מיט מענטשן שפּליטער,
און בלוט שפּריצט און פאַרבט די בלייכע פּאַנען.
מיט וויפל בענקשאַפט די קליינע שאַטנס אויף בלוט-באַפּלעקטע גראַזן,
אין פייערדיקן טאַנץ?
איצט סאַרטיר איך דורך דער גאַנצער וואַלקנדיקער לענג פון טאַג
דיין גוּירל,
די גרויסע שאַ.
די טרעפּ צום פּלי-פאַרויס פּירט צו אייביקייט
מיט שטראַלן און מיט שפּינגעוועב.
היינט איז מיין כאַלעם אויסגעצערט, ווי מיין טאַטנס פּאַנעם.

פאַרבלוטיקטער שירעם

קופערנער טרומייט האָט גוטאַוונטיק פאַרבייגט זיין קאַפּ
צו מיין געפליגלטן פערד,
זיך צעוויינט.

געשאַנקען אים אַ געדעכעניש פון מיינע אַכט און צוואַנציק יאָר.
שטיל און קלוג ליגט טויט אויף מיינע ברעמען.
ס'איז דער גאַנצער הימל היינט אַ פאַרבלוטיקטער שירעם.

די זון, אַ טראַפּיש מיידל,
טאַנצט מיט הייסן שיגאַען אויף עטיאָפּישע שליאַכן,
צעשמעלצט מיין געהארטן נעם אין שטראַמען בליי.
אויף דער וועלטס שויבן שווערער אַטעם פון דזשאַנגל-ברוסט.
נאָר אין מיין שטאַט
פאַרבט ווינטער אַפּגעמאַרעטע שאַען אין פּרישן שניי —
צעשראַקענע טויבן צווישן ווינט און פּלאַם.

ווינט דראַפּירט מיין ווינטערנאַכט מיט שנייאיקע גאַסן.
ביים ווינקל פון אַ כּמאַרע ווינקט אַ יונגע לעוואַנע
מיט בלוטיקע נעגל.
איך פיר היינט מיין גאַט אַ געבונדענעם פאַר זיין פאַראַטענער ערד,
און ער שטומט ווי אַ פאַרשפּעטיקטער זומער-פּויגל
אויף אַ קופּע שניי אין פאַרק.

נישט אַרויסצודרייען זיך פון אונטער דעם שטעכיקן שירעם.
מילכאַמע — מילכאַמע, די בלוטיקע נעגל ווינקען, היפּנאַטיזירן.
מיינע אַכט און צוואַנציק יאָר אַנטלויפן —
פּלּוכנדיקע דעזערטירן.

כוואליעס

„דער ווינט איז האַסטיק דורכגעלאָפֿן,
אַרויסגעכאַפֿט דאָס קינד פֿון מאַמעס הענט
און איז אויף די
כוואליעס נעלס געוואָרן.“
(„נייעס“)

א

דער טאָג איז ווידער אויפגעגאַנגען זאָרגעוודיק און גרויזאַם.
שווימט צווישן שמאַלע געסלאַך און נאַטירט האַסטיק
די נעבעכדיקייט,
די איבערלעבונג.
דער פינאַנץ־צענטער ליגט ווי אַ קראַקאַדיל אויף די העכסטע טרעפּ —
אומבאַהאַלפֿן, האַכנאַעדיק, כאַטש מיט שטאַל באַפּאַנצערט.
נאָר דער טעלעגראַף אַלאַרמירט מיט קלאַפּנדיקע ציין!
די מעטראַפּאָליע טרינקט זיך און ראַנגלט זיך מיט שטורם.
אויף די סקווערישע פּלייצעס אורוועלטיקט דער יאַם.
די ווענט פֿון דעם גאַנצן אַרום זענען אַנגעטרונקען מיט טויט, מיט טויט.

רי טרעוואַגע סיגנאַלירט דורך דער טונקלקייט.
 און וויסטקייט גלאַנצט מיט קאַלט־נאַקעטקייט אומהיימלאַך.
 געבליבן איז בלויז דער ניט־פאַרשריבענער שפרוך פון נאַכאַלעמען —
 דער קרעכץ.
 די אַפגעשיילטקייט איצטיקט מיט וואַר און גאַסיקייט
 און טרעפט מיך אין הויז — מיט פאַראיבל.
 ווער מיטאַמאַל אַ געוואַגטער מאַטראַז און שייף זיך אימפּולסיוו אַריבער
 דער יאַמיקער שטאַט
 אַט ווי נויאָך דער מאַרינער פון ביבל.
 איזאַלירטע הייזקעס, ווי איבערגעקערטע לאַדקעס גויטיקן זיך ניט מער
 אין וועסלעס —
 אין באַלעבאַטיים.
 און אין צעוויירעטע גאַסן שווימען אַרום שטומע מאַרטירער —
 פאַרוואַגלטע שאַף.
 עס רוט די האַק היינט אין שעכט־הייזער.

ב

עפשער איז דאָס גאַר אַ מעסלעסיקער מיטאַס?
 מיין פראַגע בלייבט הענגען אויף די שפיץ האַר פון שטאַרבנדיקן בוים.
 לעשט אויס מיין לאַמטערן אינמיטן דער נאַכט
 און כאַלעם וויל מיך ניט פאַרוויגן, וויל ניט פאַרוויגן.
 די ניטגעדולדיקייט מאַטערט, נאַגלט מיט שלאַפלאַזיקייט,
 און נאַכט קאַנוואַלסירט איבער מיין בעט.
 נאָר מיין אויג פאַרטשעפעט זיך אין שפיגל קעגנאיבער —
 איך זע זיך ניט גרינג נאָר שווער אויף ווינטיקע דעכער.
 אַ קאַרבן פון שטאַרבנדיקן סאַף־ווינטער אויפן פלאַך פון טייך.
 די קופערנע כאַכמע זשאַווערט, און לאַגיק שווייגט ווי אַ פיש.

כ'האָב, דאָכט זיך, קיינמאָל ניט געשראָקן זיך פאַר עזגאַר פאַוס ראָב.
נאָר אַצינד נאָכטיקער קלעם שנאָבלט, שרעקט.

ווילן דורכאויס באַוויינען און באַוואַרענען דאָס אינגל אין מיר.

די רעגנטראָפנס

און איך טראַכט:

עפּשער גאָר וועלן פּויגלדיק אַריבערכאָלעמען די וואַסערדיקע נאָכט?

ניט זען די הוילקייט,

די ווינטיקע נאָקעטקייט.

דעם אַפּריל-פּאָנים פון מיין וועלט — פאַרוויינט.

נאָר מיט מיליאָנען פּויסטן אויסזעצן יעדן שטערנפענצטערל אין הימל

און בראַנדיק אויסשרייען:

דו, אויבן —

האַסט אויפּסניי אַפּגעוואַשן דאָס ביסל פּרייד פון די טונקעלע שוועלן.

כאַלעם גרינעם סאַרווירט צו די אימפעטדיקע כּוואַליעס.

דאָך גאָדלסט זיך אַלץ מיט דיין פאַרטאַיער — טויט!

און אויף דער ערד, אַט זע,

יעדער פון אונדז טראַגט דעם רעגנבויען אויף זיין פינצטערן קאַנטינענט.

ס'ליגט פּעלד יעצט אַ צעטומלטס, מיט אומגליק.

די לעוואַנע איז היינט קאַאינס צייכן אויף דיין הימלישן שטערן.

די לעגענדע פון אַ יונג לעבן שפּיגלט זיך רויט אין צעגאַסענע טייכן.

שוואַרצע ווייזערס

קוויטיקע נעגער־קינדער טאַנצן שלעפּעריק
זייער דזשיג־טאַנץ.
האַפֿ־האַפּ — מיד.

נאַכט שלייפט זיך אַרום טאַגס האַלדז.
טאַג פאַרגייט.

ערעוונאַכטיקע שאַען אויף ברודיקן אַספּאַלט.
טאַג ליגט מיט פאַראַדנע ליכט צופּוסנס.

דער געקרייציקטער טאַג ליגט שוין אויף מיין בעט.
נאַענט צו מיר פאַרטרוילאַכע שאַען
וויקלען זיך אין ביינערדיקן באַגינען.

די געלבלאַכע אויגן פון אויטאָס
דראַפּען זיך שיגאַעדיק אויף זיגזאַגישע בולוואַרן
הו—הו—הו—הו—שנעל,

הו—הו—הו—הו—בייז.

מעטאַלענע שנאַבלען צערייסן מיין רעגע־כאַלעם.

צעפּליקט ליכט אויף טליענדע ראַגן.

איך לאַז אַראַפּ מיינע שטאַרן,

ווייל קלוימערשט אויפקלייבן צעריסענעם רעגע־כאַלעם.

נאָר שפּעטע שאַ הויקערט מיט טויט,
 מיט בלוט-פאַרקילטע סוואַסטיקאַס.
 בלוט-נאַסע ווענט פון אינקוויזיציע-קאַמערן
 אַט פון יענער זייט, נאָענט אַזוי נאָענט —
 (ערפּלאַן-פּלי.)

פּירווינקלדיקער גרויל ברענט דורך מיין מויאַכוואַנט.
 איצט האָב איך אַנגעטאַפּט, דערשפּירט די שאַטנס
 פון דער קיינמאַל-געענדיקטער לעגענדע.

כ'שרעק זיך נישט פאַרן טויט.
 דאַס לעבן האָט נאָך ווינציק געליבט מיין יונגשאַפּט.
 געקאַטעוועטע אומרו אין מיין ניט-אַרישע אויגן.
 צעטומלט פון פיבער בלאַנדזשעט דעם זיידעס כאַכמע
 איבער מיין העמד, וואָס האָט שוין אַ געלע לאַטע.
 (זיין סענקעוואַטער שטעקן רוט אין מיין ווינקל.)
 אויף זיין אַמאַליקן זיבניעריקן ליבלינג
 רעגנט אויפּסניי מיט סאַמבאַטיען-כוואַליעס.
 דער ליבלינג גיבערט זיך קינדעריש
 און וויגט זיין אומרו צירקמעסיק אויף אַ טראַפּעציע פון:
 אַמאַל, אַמאַל . . .

נישט טויט, נישט טויט,
 נאָר די צוויי שוואַרצע וויזערס אויפן ציפּערבלאַט פון מיין דאָר.
 די צירקישע מעפיסטאַ-וואַנצעס
 פון מיין יאַרהונדערט
 שטערן מיין רעגע-כאַלעם.
 דאַס לעבן האָט נאָך צו-ווינציק געליבט מיין יונגשאַפּט.

דרעמלענדיקע פינגער

דוירעסדיקער אַנסאַמבל זינגט אין מיין בלוט.
 מוטער ראַכלס רייץ פאַרבט דייע ליפן
 אידיש־שוואַרצאויגיקע דו.
 (כאַטש דייע האָר זענען פּלאַטין)
 און אין מיר
 ווינטיקט די פּוסטקייט פון שטרויענע ביידלאַך.
 די זידעס,
 היציק־שלאַנקע וועט־פּערדלאַך
 אין שטראַלנדיקן גאַלאַפּ
 לענג אויס,
 ברייט אויס
 דורך שייטער־פּיערדיקע דעטורן,
 אַנגעזאָטלטע מיט מאָלדיקע שטערן.
 און דו, שוואַרצאויגיקע,
 בלאַנדע סאַרווערקע מייע,
 פאַרנעמסט מיין עמפּירישן רום, רום, רום,
 די ערנסטקייט וואָס פּילטרירט דורך מיין בליק.
 שפּיגלסט זיך אין מיין שטערן מיט ברייט־צעפּנטע אויגן,
 און פּרעמד איז דיר, מיין פאַטאַלער מעדאַל,
 דער דוירעסדיקער צייכן — קאַמעץ!
 (פאַר דיר אומפאַרשטענדלאַכע אַלגעברע.)
 שטאַלצירסט מיט מיין אַרנאַמענטישער קאַמבינאַציע,
 וואָס ווינקט אַראָפּ שיילאַקמעסיק — קאַמערץ!

צעקלינגט זיך סוידעסדיק-ברוטאל
 מיין שטיק זילבער אויף דיין טיש.
 מאַניפולירסט מיט דייער רויטנעגלדיקע פינגער —
 אַקטאָפּיש.
 כאָטש מיט זייער בלאַסקייט דערמאָנען זיי
 די דרעמלענדיקע פינגער
 פון אונזער פאַטריאַרכאַלישע אור-אור שטאַמען,
 וואָס פלעגן שיקן היסלאָוועסדיקע ראַדיאָגראַמעס צו דער הימלישער
 סטאַנציע :
 ביים-באָם,
 ביים-באָם,
 די שטענדיקע, ראַדיאָאירטע שרעקעדיקע רעגונגען :
 ביים-באָם,
 ביים-באָם.

מוטער-ראַכלס רייך כיינט אויף דייער ליפּן.
 אידיש-שוואַרץ-אויגיקע סאַרווערקע דו.
 דיין סאַד איז פּוסט, פּוסט,
 ווי די קעשענעס פון אַ זעלבסטמערדער.
 מאַרס, סאַטורן און יופּיטער
 ווינקען סיינדיג צו דיר דעם פייערדיקן אַלעף-בייס —
 צעטיילטע ליכט און שאַטן
 דורך טראַדיציאָנעלן טורעם.
 אין מיר און אין דיר זינגט געפענטעט געוויין :
 (גערשווינס ראַפּסאָדי אין בליו)
 אַדלער-לופּטיקער, פיבער-אימפעטיקער
 ביים-באָם,
 ביים-באָם,
 באָם.

מ י י ן ז י י ד ע

א

דער טאָג אַ פאַררויכערטער, גאַרניט יאַנטעוודיק
רעדט מיט קאַלט געשליפענעם אייזן.
די געטאָ פון מיין שטאָט אָפגעטיילט
און אויסגעפוצט
טרייסלט זיך אין ווייסן.

ניט אַנדערש :

מיין זיידע וויל יעגער־יש פאַנגען דעם סאָף.
פירט מיך ווי אין שלאָף
איבער שטיקער און שטיקלאַך —
אויף זיין נעגל בריק.

האַרט איז די גרויקייט פון געטאָ־טרויער.
דער ווינט שלאָפט אויף נאַקעטע בוימער.
דער אָוונט, אָן אויסגעבענקטער טרוימער
צוגעשמידט אויף ריזיקע שאַטנס,
הענגט מיט לוייער,
אויף מויער,
און טויער.

מיין זיידע ווייסט דעם קנופ פון וויי.
דער שניי איז נאָך ווייט, ווייט.
נאָר יאַנטעווי פרירט אַראָפּ פון זיין ווייסער באַרד.
און איך, איינגעפלאַנצט אין נאַכט
פאַרקניפ זיך אין לעוואָנעדיקע פליגלען —
איך פלי אַרויס פון מיין באַהעלטעניש.

ב

ס'איז דער וועג דורך פלאַמיקע ריטלאַך.

מיין פאַלע אַ ברענענדיק פליגל.

די שטערן, צעפלעמלטע אויסיעס,

דער הימל מיין אייביקער שפיגל.

אַ געזאַנג פלאַטערט בלאַס דורך די הייליקע שויבן.

איך וויל גלויבן

אַז איך לייטער זיך אין אַנגעצונדענעם בליץ.

אַראַפּגעפּאַלענע בלעטלאַך צוגענאַגלט צו מינע טריט —

פיבערדיקער קריץ אין טויטן קנופּ. איינס און קיינמאַל.

אַראַפּוואַרפּן פון זיך אַלץ וואָס איז מיד.

צווישן הימל און ערד מיין בלענדיקע וואַגשאַל.

ס'מאַנט די שוואַרצע ערד מיין זיידנס סכאַר.

דער סאַפּיקער אומקום פאַרקאַפּטשעט אין גאַלדענעם פאַרק.

מיין זיידע זאַגט :

אַז ס'איז לייכטער צו טראַגן די האַרבסטיקע טעג אויפן קאַרק

ווי די אַשיקע גרינגקייט פון קוואַרים.

איך גיי, מיין זיידע גייט.

מיין זיידנס הענט —

אַ זייל רעכטס, אַ זייל לינקס, קעגן פלאַמען.

די נאַכט פאַרקניפּט שוואַרצע שטריק אַרום דער געטאַ-גאַס.

נאָר מינע צען פינגער ווי יאַנטעוו-ליכט

מיט העלדישקייט צוזאַמען.

דער גאַנג אַ טויזנטגעשטאַלטיקער, פאַרברידערט.

נערוון-נאָענט.

ג

צווישן מיליאָנען אָט זע איך אים ווידער
 מיט שטיקער גיסים אין יעדן שפּרייז.
 (די אָטאָס אַרום אים, קעלבלעד אין געווייזן).
 נאָר די גאָס צעצונדן איז קאַלט און בייז.
 מיין זיידע פלעכט בריקן פון אַלע זייטן.

אַקטאַבער וואַרפט צעקנייטשטע בלעטלאַך
 ווי פאַרשפּילטע קאַרטן אין זיידנס פּאַנעם.
 דאָס פעלד מיט באַרוועסע טריט באַגלייט דעם אַלטן.
 ווייס זיין בוים,
 זיין צווייג,

זיין שטיין דעם האַרטן.
 פון ווייטער ווייט די טרייסט אין פולן וואַרטן
 מאַנט אַ נעס — אַ טאַג נאָך אַ טאַג.
 די לופט איז צעריסן מיט אַפּענע וואונדן.
 נאָר מיין זיידע גייט און גייט און גלעט די פּלאַמען
 פון אַקטאַבער —
 זיינע געזאַנגען אויף צווייגן צעהאַנגען.

זינגט דער פּלאַמיקער האַרבסט פון גאַלדענעם פאַרק
 אַראָפּ.

אַראָפּ.

— מאַדנע

זיידנס זומערדיקע טעג, מילדע לעמער אויפן באַרג

פון פאַרגיין,

קאַפּ אויף

קאַפּ.

ס'איז ניט צו פאַרשטיין. ער וויל ניט פאַרגיין.

צווישן מיליאָנען און מיליאָנען

אָט זע איך אים ווידער.

יענקי זונטיקט

אויפן דעק פון מיין טאָג
 אַ וואַלדפייער פלאַמט און וואַלקנט.
 אויף די שויבן בלייכט אַ הייליקייט.
 קרישלט מיט פאַרוואַסן.
 נאַכט איז פאַרשעמט און צערודערט.
 דער טרויער, אַן אַלטער כאַסן,
 שיוועט מיט פאַדויער, מיט ראַכמאַנעס.
 יענקי זונטיקט מיט אַ ציילאָם שאַטן
 איבער צעטראַטענע קעפּ.

דער געקרייציקטער פלעמלט אין אַ פאַרטרוילאַכע שאַ.
 דער בוים וויקלט זיך מיט נאַכט.
 נישטאַ.

דאָ, דאָ איז קיינמאַל נישטאַ.
 נאָר דאָס אויג, אַן אויסגעלאַשענער שטערן
 מיט כּיילעוונער קאַלטקייט.
 יענקי טראַגט דעם מעס אויף די שפיצפינגער פון נאַכט
 איבער אַכט און פּערציק שטערן.

צעשמאָליעטע, באַוולנע יאָרן.
ווי אַן איקאַנע אַרויסגעפאַלן פון אַ ראַם —
אַ סנע פון צוואַנציק-יאָרהונדערט
צעפיינערט,
צעפלאַמט,
צעשמאָלצן.
פאַרשנירלט מיין שלאָף מיט צעשטערטע ניסים.
און די לעוואָנע —
אַ באַנדאַוש אויפן טאַגס קאַפּ.
וואו איז ערגעץ דזשעפערסאַנס פידל ?

ס'רעדט די נאַכט צו מיר
איין אַ פיינלאַכן טרויער
ווי אייב לינקאַלנס פאַנעם.

טאַמבאַ רעדט

. . . דער מאַרש פון אַלע זידלאַכע בערג
 איבער אונדזערע פלייצעס.
 יאַרנלאַנג אַ געשטאַרקטער שמייכל.
 ניט קיינער ווי איך שפיר דעם פלעק אַזוי טיף —
 שקלאַף.
 מיסיסיפּיס ראַכוועס אַטעמט מיט שווייס.
 אונדז איז אויך באַשערט די הייליקע גאַב —
 דאָס לעבן.
 אַזוי האָט גערעדט אונדזער כאַלעם — לינקאַלן.
 האַלעלויאַ.
 אַ יאַ, מיסיסיפּי ?
 אין דיר
 דזשעמינאַס טרויער.

מיט וויפל טרערן
דארפן מיר אַפּוואַשן אונדזער שוואַרצקייט.
בלייבן פאַר דער דיקער שויב־וועלט
הויל־ריינע,
נאַקעטע.
ווי אַפט צאָלן מיר מיט אַלע שאַלאַכצן
פון אונדזער לייב.
אַ יאָ, מיסיסיפי ?
דו טראַגסט אין זיך אונדזער שאַטן
אַזוי רואיק און פויל.
און גאַט איז ניט נאַכגיביק,
און גאַט איז אומגערעכט.
און ווי דער שעפּס און וואַלף,
גאַט אויך קען ניט פאַרטייטשן
דאָס וואַרט אויפן קליינעם שילד —
Liberty.

סאַמבאַ זינגט

זיבן זין, גראַזשפּרינגערס פון מיין גאַרטן.
 ניט דאָ,
 ניט דאָרטן.
 לאַרדי, לאַרדי,
 איז איך פּריי, איז איך פּלוי ?
 מיין פעלד איז מיר ניט געראַטן.

זיבן זין, שוואַרצע קוימענס פון מיין שייער.
 ניט מיט רויך,
 און, אין פייער.
 לאַרדי, לאַרדי,
 איז איך ווילד, איז דו מילד ?
 מיין וואַלד איז ווערט אַ דרייער.

זיבן זין, וואַנעס אין אַ רעגן.
 ניט געפּלויגן,
 נאָר געבויגן.
 לאַרדי, לאַרדי,
 איז איך פּריילאָך, איז איך מיילאָך ?
 ס'זיינט נאַכט מיט פּערצן אויגן.

טאַמבאַט וויזיע

פאַרלאָרן די שוואַרצע פליגלען.
שפּרייז איך צום הימל אויף זיבן לייטערס.
אַרום מיר די זילבערנע ווינטן
שווינדלען מיט שניי.

שאַל, שאַל, גאַבריעלס שויפער,
שאַל!

פאַרטרייב דעם שטאַל-בלויען אומעט
וואָס ליגט פאַראַנקערט אין מיין ברוסט.

דער וועג איז נאָך ווייט צו די פּערלמוטערנע טויערן?
צי קען מען טאַנצן אויף נאַסע דעכער?
דער רעגן אויף מיר ווי זילבערנע קוואַדערס.
נאָר איך טראָג צו מיין גרויסן מאַלצייט
דאָס אייביקע מייסעלע.
זאָג וואָס דו ווילסט — מיין צעקאַטעוועטער דרים.

שאל, שאל, גאבריעלס שויפער,
 שאל!
 איך גיי צו אַ צירקוס.
 נעשאַמעלאַנד.
 און די טרעפּ פון סעלאַפּין.
 דאַרף זיך ניט צעהיצן.
 ברודער, פאַרגיב, כ'אייל זיך צו.
 נאָר וואו איז די זון?

די זון ליגט פאַרשעמט אין גאַטס קעשענע
 געפינט ניט קיין וואַרעמען ענטפער פאַר מיר.
 העללאַ!
 העללאַ!
 איך בין דאָך ניט אַליין.
 גיין.
 אַט גריסט מיך אַלטער אַדאַם מיט דוירעסדיקער פריינטשאַפט.
 (כאַווע איז פעט און פאַרנומען).
 ער איז ווי איך
 יונג מיט אַלטקייט.
 עלנט
 און
 איינזאַם.

טאַמבאַס גרויוויל

נישט אַלץ איז אַזוי פאַשעט.

דער, דאָרט אויבן

האַט זיין עמער וויסקייט צעגאַסן

איבער פעלד און וועלט,

אַ גלייכגילט אין מיינע שויבן.

זומער איז איצט אַ לעגענדע — מיין פריינט.

אַ וויסער ראַק גריזשעט פעלד און וועלט

ניט צום ערשטן

און לעצטן מאָל.

און איך אין דער זאַווערוכע

פון מיין אייגענעם קנויליקן גרויל

קלאַפּ אין די פענצטער פון אַ פאַרגאַנגענעם כאַלעם —

סיי ווי איז מיין טאַג צעריסן.

רייט איך אויף די ראַנדן פון ווינט
 איך, שטענדיקער בירגער
 פון אייז-קאלטן גרויוויל.
 גאַנצע פּאַסן פון מיינע צאָפּלדיקע טעג
 אויף גלאַנציקע פענדערס.
 נאָר איך בין זיך מוידע — איך ווער ניט ניספּאַעל
 פון מיין קלוגן טרויער.
 דער מויער מיט גלימערדיקע אויגן באַגלייט מיך
 אָן צערעמאַניעס.
 ווייסט דאָס רעטעניש פון מיינע טעגלאַכע ציפּערן.

נישט אַלץ איז אַזוי פּאַשעט.
 דער אייז-גלאַנציקער שפּיגל
 מאַלט מיר אויס דעם פּאַרוואָס פון מיין געמיט.
 די נאַכט שענקט מיר אַ האַלבן פּאַמעראַנץ,
 אַ מיטכוידעש לעוואַנע,
 גאָר ניט פרעמד,
 נאַכט איז היינט ווייס,
 ריין
 און ניט זינדיק.

טאַמבאַס העספּעד

דער זומער איז פאַרגאַנגען.
 דאָס טייכל איז פאַרפרוירן.
 די וועלט די נאַרישע,
 וויל זיך קלוימערשט ספּראַווען מיט בייזע ווינטן.
 לאַרדי נאַכטוואַנדלט איבער אויסגעלאַשענע גאַסן
 און קושט אַלע גאַסנמיידלאַך.

דער יאַם.
 ער גלעט ניט מער דיין מיידלשקייט.
 דיינע הענט, פאַרשטילטע מאַנדאַלינען,
 וויינען אַראָפּ פון יעדן בוים.
 שוין צוויי מעסלעס פּראַסטיקט זיין זיג
 אויף מיינע אויגן.
 העכער פון מיין טרויער איז די קאַלטע לעוואָנע
 וואָס זוכט אַ וואַרעמפּלאַץ אונטער לאַרדיס בויד.

די צייט.
 זי ווערט נאַכגיביק און הוסט מיט וואונד
 און בראַנד.
 סאָ לאַנג, דיר, טרער.
 דער טרוים איז אייביק יונג און אייביק פּלאַם.
 דער פּרילינג וועט קומען.
 און דו,
 ניט מער.

בלויט ברייוו

א

. . . דיינע ברייוו, לוס, לאַנגזאַמער ווי אַ רעגן.

פון דיינע שורעס דער וויי און סאָד

פון צעאַקערט פעלד.

מעקלעלאַן שפּאַסט פון מיין פאַרקלערטקייט.

און זי, די סטענאַ.

האַט ווידער אַרויסגעקייט קינאַ-פּלינק :

בראַנו טראַגט אין זיך אַ גרין קראַנקהייט

אזוי דו, ספּאַרטי,

אַ בלויבענקשאַפט קנויליק אין זיך.

גרעטאַ-שטיל איז די גאַכט.

מיין איינזאַמער שאַטן אויף די ווענט,

אַ פאַרבלאַנדזשעטער יעגער אין טומאַן.

דער רוף פון אַטאַ-האַרן ברענגט מיך גאַענט

צום יאַגד-פּלי פון מאַרגן.

דערווייל שוין אויסגעטאַנצט דעם ברי פון נייגער.

איך שמעק די פענימער, די וואַרעמע פאַרלאַנגען

פון די מידע מיידלאַך אין קרייז אַרום.

די פּיאַנאַ איז פול מיט שטויב און אַלטקייט

און וויל ניט בלייבן שטום.

די אומשטערבלאַכע גאַטן רייסן זיך צו מיר

ווי מיינע ברייוו צו דיר.

און זי, די סטענאַ, האַט ווידער אַרויסגעקייט :

דו הענגסט אויף איר האַלדז

ווי אַ נעגער אויף אַ בוימ.

ב

. . . דו שרייבסט :

די פריירי ליגט נאָקעט.

צאָפּלדיק איז די מאָנונג נאָך דיר.

כ'פּין אַ זינדיקער, לוס.

אַ בלייענע אַליינקייט בלויט אין מיר

אַזוי נאָכאַנאַנד,

אַזוי טיף.

שטאַט איז איצטער לויטער סוידעס

אַן דיר.

אַט רייט איך צו דיר

אויף די הערנער פון וואָר, לוס.

איך דאָ.

דו דאָרט.

(מעקלעלאָן שפּאַסט : אין צווייען איז גרינגער

און ביליקער.)

דער טעלעפּאָן צעקניפּלט די ווייטקייט.

שוין אַזוי לאַנג ניט גערעדט צו דיר.

העלאָ !

העלאָ !

געצאַמטע פייערלאַך פּרייען דעם דראָט.

איך דאָ.

דו דאָרט.

ג

. . . אַזויפיל גיט געזעטיקטע נעכט, לויט.
 די פיס הויבן זיך צו די שטערן.
 נאַר ווי שיידיים אויף בעזעמער פון דאַניט-הי
 פאַלן שוואַרצע שאַטנס אויף מיין שוועל
 ווען איך קום אַהיים,
 די טרעפּ שרעקן זיך פאַר מיין גאַנג
 און איך פאַר דעם זשאַווער פון מיין שלאָס —
 אַזאַ קאַלטקייט,
 אַזאַ פּוסטקייט, לויט.

די שטאַט איז איצט פּראַסטיק און וואַרעם.
 קריסטמעס זויבערט מיך ווידער.
 (און זי, די סטענאַ, וואַרט נאָך אַלץ אויף דעם הירש
 און פאַנג.)
 און איך אַטעם היינט די ווייסקייט,
 די זילבערקייט פון דיין יאַנטעוו קאַנווערט.
 איך, זינדיקער,
 צעשטראַל זיך ווי אַ יאַלקע
 ווען איך קוק אויף דיין בילד.

T

. . . איך בין דעם גאַנצן טאָג געשלאָפֿן.
 איללינגאָיס זון איז פאַרשטעלט פון רעגן
 און אייז־פינגער.
 איך בענק נאָך דער זוניקייט פון דיין ווייטן אַרום.
 דערפאַר איז היינט קווין איזאַבעלא.
 לענדליידי פון מיין שטיינערנעם שלאָס,
 אי שיק,
 אי קלוג,
 אי נאַבל.
 זי פינגערט אויס די ליכטיקע וואַנט,
 די שרייענדיקע אַנאַנס :
Say It With Flowers.
 איך ווער פאַרשעמט פאַר מיין פאַרשטיינערטקייט.
 אַט שיק איך דיר מיין האַרץ
 אויף די שנעלסטע ווינטן, לוס.

ה

. . . נאַכט איז רייף.
 איך כאַלעם פון דיר,
 פון אונדז ביידן.
 אַט פון די שפעטע זומערן —
 די לעוואָנע פאַרטשעפעט צווישן אונדז ביידן
 ווי אין די קעפלאַך קרויט
 פון דיין טאַטנס פעלד.

נאַכט איז רייף, לוסִי.
 איך כאַלעם פון דיר,
 פון אונדז ביידן.
 אַט פון אינדיאַנער זומערס —
 פאַר מיר און פאַר דיר די פריירי ליגט
 ווי אַ בעוועאַ-קאַלדרע,
 קאַלירפול
 און
 וואַרעם.

נאַכט איז רייף, לוסִי.

אין רוֹישיקן לאַשן פֿון יאַם

א

אויף ווינטיקע הענט הוידעט זיך גאַכט שלעפּעריק.
 אַ בעריישעסדיקע טונקלקייט אין מיר.
 דער ווינט האַפּקעט איבער מיין שאַטן אויפן זאַמד.
 און פאַרבט מיך מיט גאַכט.
 די שטערן קליגלען זיך מיט מיר.
 איך זוך דעם וועג צו דיין שוועל, צו דיין טיר,
 און דער טויט פאַרשטעלט דיינע טרעפּ.
 מיט רויך און פאַנען.
 מיט מאַרש־טריט
 מיט סאַפּיקן שוידער.
 כַּבלייב ווידער הענגען אויף סאַפּיקן קרייץ
 אַ מידער, אַ פאַרמישפּעטער.

ב

דער יאם, צעקאמט און צעשוידערט,
 רעדט אומרואיך און האַסטיק צו מיר.
 איך ליג אויף די אָפּגעוואַשענע פעלזן
 און קיל זיך מיט נאַכטיקער שוואַרצקייט.
 מיין שאַטן לאַטעט זיך מיט אַן אָפּגעקראַכענער לעוואַנע.
 סעפטעמבער איז נאָך גרין,
 נאָר אַלצדינק צאָנקט. קלעמט.
 די קנאַכיקייט פון ענדזומער אַנטפלעקט זיך
 און ציטערט מאַגער.
 נאָך איינמאַל אַראַפּנידערן אין די טונקעלע היילן,
 אויסטאָן זיך פון דער אַליינקייט,
 אַ שפרונג טאָן!
 די בוימער, פאַרעלטערטע פוטבאַל-שפּילער אין אַ קרייז,
 ווילן האַסטיק אַ רויש-טאָן אין אַ לעצטן אויפּלעב.
 אַ שטורם-טאָן אין לעצטן אויפּגאַנג,
 נאָר דער ווינט שאַרט זיך און קילט דעם גוף פון זומער.
 די אייביקייט פון נייט-ווערן זוכט איר שפור
 אין רוישיקן לאַשן פון יאם.

ל י י ד י ק ע פ א ר ק ב ע נ ק ל א ד

איך שפיל זיך ניט מיט געניטע פען-רייד.
 ווארט, קלאנג און דו געוועלטיקט אין מיר, ארום מיר.
 אריינגעזאפט אלץ מער און מער דינע כיינעוודיקע רייד,
 ווי דו דעם פלאטער פון מיין נייסטן ליד.
 זון האט אויסגעטיילט מיין היינט קארגע כאלאקים.
 דאך רייט מיין טאג אויף דארשטיקע קעמלען.
 שוין אפגעריטן אַ מידבאר-מעסלעס און עפשער מער.
 ניט געפונען קיין אליבי פאר מיין בענקשאפט.
 בין פול מיט פאנג, געטריי און טוליע זיך צו דיר.
 ס'קאן זיין —

גאָט קרייציקט אונדזער לייב אין שפילעוודיקע שטונדן.
 דינע הימנען ווינטיקן היינט מיט מוירע.
 אומזיסט געזוכט דעם בלענד אין בלעטערדיקע טעג.
 אַט ליגן האַרבסט-נעכט צוקאַפנט, ווי דינע אַפגענוצטע פאַנטאַפּל
 רייצנד, אַבער קאַלט.

אין היזו איז שטיל כאַטש אונדזער וועלט־טיר איז אָפּן.
 דער גלאַנץ פון שטאַלענע טעג רוישט און בליצט אין מיינע אויגן.
 האַרבסט וויינט אויף צווייגן־ריטלאַך — הויל,
 און גאַט מאַלט דעוויזן אויף גרינלאַזע, געציילעמטע לאַנדשאַפטן,
 ווייל ביקסנרייד שפּאַלטן מיין לירישן שמייכל.
 פּולווער־טעג שפּרינגען ווי ווידערס — הערנעריש־כּוצפּעדיק
 און שאַרף.

דאָס דאַכטעניש וואַקסט אין מיר און גראַבט טיפּע אַקאַפּעס טאַג־טעגלאַך.
 קיינמאַל ניט דערפּילט אַזאַ פאַרצווייגטע אַנגסט,
 קיינמאַל ניט דערפּילט אַזאַ קאַרבן אין מיר.
 צעבליטע אייערנעכטנס מיט טרויער און פּרייד
 ליגן ווי צעריסענע, גרויע קאַנווערטן אויף ליידיקע פאַרק־בענקלאַך.
 באַלד וועט זומער ליגן אין אַ ווינטער־אַרן
 און איך און דו וועלן באַדויערן און רעדן פון אומשטערבלאַכקייט.
 דאַכט זיך —

די גרויע פון מיין יונגן כאַלעם איז מיטאַמאַל גרוי געוואָרן.

יונג־ווייבס אומעט לייגט זיך האַרבסטיק אויף מיין געמיט.

דער טאָג מאַיסע שפּיאָן אין אַ בלויען מונדיר הענגט איבער מיין שטאַט
 און ציילט די באקאנטע ווענט און די טעמפע רעקלאַמעס.
 שטאַט איז היינט פּריילאָך, טומלדיק מיט מעגאַפּאָנען און ספּעקטאַקלן.
 און די האַרטע לאַסט פון וואָך צוואַגט זיך אין קאַלטן ליכט — געפלעפט.
 (די זון אַ באַליידיקטע איז ביז און קאַלט ווי אַן אַלטע באַראָנעסע).
 ווער עס וויל קאָן אויסבאַרגן אין מיטנוואַך אַ צאַנקעדיקן י—אַ—נ—ט—ע—וו.
 י—אַ—נ—ט—ע—וו!

נאָר איך סאַרטיר די הוילע ביימער פון פאַרק, פון וואַלד,
 און באַציר זיי מיט פענקענדיקן ציטער.
 די הילצערנע פינגער פון די ביימער קאַמען בלוטיק מיין אַקטאַבער־טאַג.
 דער אַלטער וואַלד קוקט און שטוינט פון גאַנצן שטאַטישן ספּעקטאַקל.
 דער צאַפּנווינט ציט אַ ווייסן פּאָדעם אין דער ווינטערנאַדל אַריין —
 פאַרסטריגעט די פאַרביקע טעג גרוי־קאַלט, קאַלט, אייז־קאַלט.
 אַ שפּיל אַזאַ אין האַרבסטטיקייט.
 שווייגיק און הויל ליגט האַרבסט אויף פאַרק־בענקלאַך.
 דו, זע, עס זאָל דאָס פייער זיך ניט אויסלעשן — אומגעריכט.
 דאָס פייער, וואָס ברענט אין מיר
 איז ניט ציגאַרעטלדיק.
 וועלט פּאָכעט מיט שווערד איבער מיין קאַפּ — — —
 און טריאומף ווינקט און וועלקט.
 כאַטש שנייד אויס פון אייגן יונגלייב — אַ דערלייזער!
 אַ דערלייזער פון אייגן לייב געפליקט.

אַקט אַב ער

א

די בייזבאָל קעניגין הערשט איצט איבער אַלע בלאַקן.
גאַט שפּילט אויס זיין לעצטע טויז.
פאַרמאַשקנט דאָס גרין, די זון,
און שענקט מיר אַ געלאַטעטן הימל.

אַ צעברעקלטע זון ליגט קאַלט און שלאָפט אויף פייכטע בלעטלאַך.
און איך, ווי דער אינדיאַנער אין פאַרק, מיט שווייגן און טראַכטן.
אַקטאַבער-פאַרקלערטקייט רעדט פון שטאַטישע ווענט מיט נולן,
ציקלען פון זיג און נידערפאַל.
דער זומער געלזוכט אין בראַנזענעם פאַרק.

נאַכט וואַרט מיט אָפּגעקילטער פרייד צוקאַפּנס.
גלעט די קינדער מיט נאַרנשפּיל, מיט פּויגלפּלי,
אַלץ ווידערהאַלט זיך. (לאַמיר ראַטעווען מיין זומער-כאַלעם).
דערנאָך:

די אַרענע פאַרשנייט, פאַרשטעלט,
דער געהויבענער בוועם פון דער בייזבאָל קעניגין
הענגט קאַלט און פאַרכידעשט.

ב

די שטאַט בליט ווי שטענדיק מיט מילכקאַנען.
 די עפלען רויטלען זיך ניט מער.
 און בלעטער פאלן — בלאַנקע בריוו אויף דער ערד,
 דער בופלאַקס אויף מיין ניקל קלינגט מיט אַ לענדלאַרדס קאַלטקייט.
 דערמאַנט:

דער וויסער בער אַ לאַנג פאַרגעסענער גאַסט הינטער מיין טיר.

דער יאַם, דער איינאויגיקער פיראַט, רייסט זיך צום ברעג
 און צערטלט און קניפט די קאַלטע זאַמדן,
 ציילט די לעוואַנע רינגען אויף נאַכטס האַנט.
 איבער די ווייטע בלויקייטן גליטשט זיך פלינק מיין זומערדיקער כאַלעם.

ג

קיל, שטיל און דורכזיכטיק איז דער פארק.
פארטיפט אין א לעצטן כאַלעם.

די זון איז בלאַס.

אויף די אויגן בורשטיין־טונקעלע גלעזער.

עס זינגט די טיר מיט ווינט, מיט וויאַנען.

בלייכקייט קארבט דעם פאַרנאַכט מיט ווינטער קנייטשן.

מיט דינער קעלט.

אויף מיין טיש ליגט שטיללעבן — דעקאַריט :

אַראַנזשן.

צעשניטענע באַרן.

פאַמידאַרן —

די רויטע וואונד פון אַ לעצטן כאַלעם נאָך קענטיקער.

ד

און גאַט פליט מיט ווינט אין די פליגלפאַלעס.

גאַט איז מיד און לאַנגווייליק.

לייגט זיך שטיל אויף אַ הויפן געלע בלעטער

און ציילט זיין פאַרמעגן. די אַראַפגעפאַלענע פיירעס פון דער גאַרער וועלט.

פליקט פון יעדן בוים ווי אַן אַלטער באַכער בלעטל נאָך בלעטל

און ליפלט :

רי ערד איז מיר יאָ ליב, די ערד איז מיר ניט ליב.

קאַלענדאַרישער כוילע

פאַרענדיקט האָט מאַעסטראַ זומער

זיין גלאַררייכן סעזאָן.

האַרבסטיקט פּלאַטער-ליד אויף זומער פּאָן

מיט אַקטאַבער-נאַוועמבערדיקע ניואַנסן:

הוילווניטיק,

ווינטגרויאיק,

קורצטאַגיק,

לאַנגנאַכטיק.

טאַנצט אַראָפּ מילימיליאַנמאַל

קאַלענדאַרישער סקעלעטען-טאַנץ,

נאַוועמבערדיקער אומפּלאַטער פון ווינטער פּאָן.

פון די צווייגן צאוואיקער באַוועג.

שוואַכער געדריי —

קאַדיום בלעטלאַך כירוגירטע.

פּאַלן.

פּאַלן

פון סאַפיקן אָנהויב אויסגעטריקנטע לעבנס.

מאטגעצייכנטע פּאַראַסאָלן

איבער ערשט-שוניאיקע ציפּערירטע טעג.

זעט מען אין וואָלד אין גאַס גאַלערייען :
 בוימער, מאַגערע כאַריסטקעס — אַנטבלויזט.
 דער צאַפנדיקער פּריזירער, סער ווינט,
 האָט מאַדיש אָפּגעראַזירט פון פעלד
 דאָס גראָז.

פעלט מיט אָפּגעגאַלטן קאַפּ,
 טראַכט פון דעם גאַרדעראַב,
 פון אַ וויסן פוטערהוט
 וואָס דער רייכער פּוסטעפּאַסניק, ווינטער,
 וועט ברענגען עלעגאַנט
 פון וויסן שנייענלאַנד.

וואָכן איבערן פעלד טונקעלע כמאַרעס,
 דורכזיכטיקע לאַטעס אָן צאַל.
 די זון, אַ געטרייע רויט־קרייך שוועסטער
 שפּרייט איר ליבלאַכן שמייכל
 זילבערווייס,
 און וויקלט זיך אין שנייאיקער וואָל.

ליגט מאַעסטראַ זומער
 אַ סעזאָניקער כוילע אין אַ וויסן שפיטאַל —
 און וויל גיט פאַרגיין.
 און כאַלעמט
 פון פילפאַך־קאַלירטן ווידערגעפורט
 וואָס מאַיאירט איבער ערד אין אייביקן פּריוואַל.

נ א ו ו ע מ ב ע ר

עס רעדט נאָוועמבער כאַלעפּדיק צום שטאַלצן אינדיק.
 אַ טרעמפּ האַט היינט פּאַרפירט אַ שמועס
 מיטן צאַפּנווינט
 וועגן מיין וואַרעמען מאַנטל.
 זיין זומער פּרירט אין פּאַרקניפטע שיכנבענדלאַך.
 נאָר דאָס איינגעשפּאַרטע אויג
 וואַרעמט זיך
 אין אַ קאַצעוווס שוויפּענצטער.
 און דער שניי זויבערט זיינע געגעטע יאָרן:
 אַ אינגל אויפן טייך,
 דער וואַלקן אויף זיין שטערן.

 אין דרויסן שטיקלאַך האַלץ — אויפגעלייגט פייער.
 צו וואָס דער מאַמעס שירץ?
 נו, אַז די ערד איז ווייס?
 די ערד איז קנאַכיק.
 און אין די קעשענעס,
 שטיקער טעג — אויפגעקליבענע ציגאַרעטלאַך
 אויסגעלאַשענע, צעטרעטענע.
 אַ ווייטער הונט דרימלט און כאַלעמט פון אַ יאַטקע.

 טייך ליגט איבערגעדעקט מיט אַן אייז־דינעם ליילאַך.
 עס רעדט נאָוועמבער כאַלעפּדיק צום שטאַלצן אינדיק.

ד ע צ מ ב ע ר

דער אַקעריונג פייפט גרוינאַרדיש.

מעטאַל-בלוי זיינע אויגן.

זיין שעטאַך ערד ווייס און פרום.

דאַר,

פאַרפרוירן.

דעצעמבער שפּאַנט מיט וואַטעווייכע טריט

און זאַלצט מיט שניי דעם אַרום.

דער אַקעריונג פאַרקלערט, שטום.

אַ הירש האַט פאַרצווייגט אומרו

איבער זיין פעלד.

זי, אין אַ שטאַטיש \$5.95 קלייד (דאָס בילד

איז קליין)

זומערט אין זיינע פינגער.

און דער בעזים וויל ניט פאַרקערן

אירע טריט

פון אַט-ניט-לאַנג.

אַבי דער זיידע ליולקעט רויך-סטעזשקעס

פון פאַרגאַנגענע סעזאַנען.

און בערדלט דרימלדיקע רייד :

אַלע וועגן, שנייאיקע מאַפעס, יונג דו !

נאָר אומרו ווייס קיין צאַם.

דער אַקעריונג פאַרבענקט, זוכט זיין לאַם.

ק א ל י פ א ר נ י ע

א

אָט בין איך ווידער צוריק אַהיים.
 די גלאַנציקע נומערן אויף מיין ווינטער טיר
 קוקן אויס פאַרבענקט.
 אַ רעגן פלייצט און פלייסט זיך אַקשאַנעסדיק
 אַראָפּצואוואַשן דעם באַנשטויב פון מיין מאַנטל.
 דער דראַענדיקער וואַלקן האַלט די זון אין זיינע אַרעמס
 און נאַכט כיינדלט זיך לעוואַנעדיק צופוסנס,
 ווייל דער ווינט גלעט מיט פאַרליבטע פינגער מיין אַפגעברענטן פאַנעם.
 וואַקסט אין מיר אַ שטאַרקער פאַרדאַכט צו מיין שטאַט:
 אין די היימישע גאַסן לאַטעס שניי,
 ווי פאַרעלטערטע, אויסגעקראַכענע קעץ
 לעקן מיינע פאַרבלאַנדזשעטע זומערדיקע שיד.

ב

עס העלפט ניט מיין גלייכגילט.
 ערשט איצט בענק איך נאך דיר, קאליפארניע, דו אייביק יונגע.
 הינטער מיר מילנווייט דיינע מאַנעקינעס —
 מאַראַנצן בוימער מיט צעקרויזטע זוניקע פריזורן
 שמייכלען אַ זיי־געזונט און ניט־פאַרגעס.
 כ'שווער: דיין טינטבלוי קלייד פלאַטערט אַרום מיר,
 אַפילע דער בלינדער פלעפט פון דיין בלאַנדקייט.
 וואָס פאַראַ קלאַרע, שלאַנקע פינגער, די באַנאַנעס, פאַר דיין מאלער.
 שיין זענען דיינע נעגל — די שטעכיקע קאַקטוסן אַפילע.
 דיינע פעלזיקע סאַקאַנעס בלענדן מיט קישעף און געפאַר.
 כ'זויל זיך אויסטאַן פון מיין פאַרקלערטקייט
 און בלעטערדיק פאַרפלאַנטערן זיך אין דיר.
 דיין פאַרנאַכטקייט גליט מיט סטעפ און טליעט אין מיר — אויף אייביק,
 כאַטש עס וואַרגן מיך דיינע שאַמרים,
 די טאַטואַרטע בערג, מיט וואַרעמען שוידער.

ג

די בענקשאַפט בליט אין הויז ווי קאַלירפולע טולפאַנען.
 כ'פיל זיך שולדיק פאַר די אויסגעפאַקטע זומער קליידער.
 די גרינע טעפליכער אין פאַרק נאָך אַליץ פאַרגרייזט און פליכעוואַטע.
 ווען ניט דיינע אויגן, עקזאַטישע דו,
 וואַלט איך יעצט ניט געטראַכט פון די איילבירט סעדרער.

ניי יאָר

אַט קייטלט זיך קלינגעוודיק אַ שיקערדיקע פרייד
 אַרום דער נאַכט.
 אויפן פאַרפרוירענעם טייך שטייט איינפּוסיק מיין בלאַסער טאַג,
 אַ פאַרוואונדערטער בושל
 און ווייס ניט וואוהין צו גיין.
 דער ווינט קלאַפט אין פלייצע מיט קאַלטער פּרישקייט
 ווען איך שפיגל זיך אומהיימלעך אין מיין אַוועקגייענדיק יאָר.

די מוזיק, אַ מעשענער געפילדער רעדט צו מייע פּיס.
 אַנהויב יאַנאַר־נאַכט ליגט אין מייע אַרעמס,
 יונג, פּריש און צאַפלדיק.
 די נאַכט בליצט און רוישט אין מיר.
 דער שטראַמיקער שאַמפּאַן פלייצט און צעוויינט זיך מיטאַמאַל
 אין מיר.

דער קאַפּ ווערט שווער און פּראַגיל, ווי אַ כינעזישע וואַזע.
 נאָר אויפן ראַנד פון מיין געדאַנק שטומט מיין פאַרשטויסענער טאַג
 אונטער אַ פּרעמדן דאַך — 1936.
 ס'איז מיין היינט מינוס נאָך אַ יאָר.
 איך ווער שטיל און צעשראַקן.
 אַטאַס פירן ליאַרעמדיקע שאַען אין שטאַט אַריין.
 ס'פּויקט אין שויב פאַרשאַרפטער אומרו :
 פון ליד,
 פון וויין,
 פון לייב.

די לעוואָנע, ווי דאָס זילבערנע קעמל אין מיין באַגלייטערנס שוואַרצע האָר,
 איז כיינעוודיק און עקזאָטיש — אַבער פרעמד.
 און פונקט ווי ברויט וואַלט איך יעצט געקויפט דעם שלאָף,
 ווייל די פאַרעלטערט-געוואָרענע נאַכט
 טרייסט ניט מער,
 טרייסט ניט מער.
 די פלוצלונגדיקע פינצטערניש פאַרשטעלט די טיר צו נייעם פרימאַרגן.
 די ווייסע, פוטערנע נאַכט-מאַנטלען ווי זעגלען אין ווינט
 וואַרפן טונקעלע שאַטנס — פאַראויס.
 האָב מיין אַוועקגייענדיקן טאַג אַנגעשיקערט און זיך באַפרייט פון אים.
 איצט בין איך איינער און אַלע.
 איך זע זיך מיט מיין נאַרישן געוויין און הילכיקן געלעכטער —
 איינער אַליין,
 אין גלאַט-גלאַנציקן קאַפּ פון מיין שאַכן — אַ שפיגל פון ראַכמאַנעס.
 נאָר די אויסגעשטערנטע נאַכט, אַ דעקאַריטע כופע-שטאַנג,
 בינדט אייביקע געטריישאַפט
 צווישן מיר און אַוועקגייענדיקן טאַג.
 ווי פריער,
 ווי אַלעמאַל,
 ווי אייביק.

אַ קאַלעם

א

די קאַלע זינגט פון קאַרשנרויטקייט.
און קושט די שטראַלן אויף איר בעט
. . . אַלץ איז גוט.

ער איז דריימאַל געקומען
. . . ניט געטראַפן

דער

קוואַרעסמאַן, הוסט מיט לעצט,
ציילט די טריט און גענעצט.
די קאַלע דרימלט צווישן וויינטרויבן.
פון לעמער-וואַל דער פלאַטער גרינג און ווייס.

די נאַכט איז אומפאַרזיכטיק.

ב

די קאלע איז פארליבט אין ווינטיקן פישער.
 מאכנעס פיש וואַנדערן אונטערן אייז.
 . . . די פישערס ווילן ניט שטאַרבן אויף יאַבאַשע.
 . . . צייט
 רוישט און
 שווימט . . . ענדלאָז.
 אומצופרידן,
 אוי, מיר וויינען איבער זיך.
 עס
 קומען אָן שוואַרצע אַקסן אויפן ראַנד
 פון סאַף.
 ניטאָ קיין פאַרב אין וואַלד.

ג

ליבשאַפט . . . רוט ניסימדיק צווישן אַפגעשיילטע עפל
 די שיינע קעכן פארעט גוטזעליק . . .
 די אומשולד שפיגלט זיך אין דראַמאַטישן יאַם.

אַ פ ר י ל

די יוגנט בליט אין טויזנטגעשטאַלטטיקייט.
 דער זוניקער אַלעפּ-בייס אויף ערד און שטיין.
 און ווידער דיין געשטאַלט.
 ליגסט אין מיינע אַרעמס,
 אַ שיפל אויף כוואַליעס —
 אַ זאַג, וואוהין דער פיבערדיקער וואַקל ?
 איצט ווען די ערד איז אַנגעטרונקען מיט שניי
 צעצווייגט זיך מין רוף אין געדיכטע שטאַמען.
 עס דרימלען צעפלאַכטענע בוימער און כאַלעמען צוזאַמען.
 נאָר אין מיר דער ווינטער-ווינט פאַרטאַיעט
 וויינט זיך פונאַנדער,
 אַלעמאַי ער מוז איצט קריע רייסן
 פון עלנט-אינגלדיקן אַפּריל, וואָס לויפט אונדז אַנטקעגן.

די גראָזן ווערן דיקער.
 די פאַרפרוירענע טייכלאַך, צעשאַכטענע פון זוניקער שליף,
 שפּריצן און שטראַמען מיט בלוי בלוט
 באַרג אַראָפּ.

באַרג אַראָפּ.
 דער אייביקער כאַלעם רעדט צו אונדז
 מיט שאַטנס און שענקייט;
 און די פאַרגאַנגענהייט, עכט און רעאַל
 לעבט ווידער אויף אין דיין געשטאַלט.
 ס'ליגט דער פאַרוואַרף פאַרקניפּלט אין דיין האַלדז.
 דו ווייסט,

כ'וועל אַלצאיינס אַפּשערן אַלע דייע טאַינעס
 מיט גלייכהייט פון מיין האַנט.

און אין דייע אויגן,
 די בענקשאַפט פון אומפאַרשריבענע בלעטלאַך.
 צו וואָס זיך פאַרשפּילן מיט צעברעקלטן אייז?
 די זון, אַ רויטע קויל,

צייכנט אָן
 דעם שפּיל פון סעזאָן.

אויף די ווענט ברעקלאַך שאַטנס,
 יונגינקע שוואַלבן.

די לעוואָגע אין פענצטער פאַרשמאַיעט און מונטער.
 גוט איז די קלאַרע ווייטקייט.

איך וויל דורך דיר די אייביקע ליבשאַפט דערשפּירן,
 און אַריינאַטעמען די שפּאַנונג

פון ווייסן צווייט, וואָס פּרילינגט מיט מאַרגן,
 און ניט ווי פאַרמישפעטער ציילן זיינע נעכטנס.

זון אויף דיינע נעגל

כאַנטשעלטען

די ווינטער וועלט הינטער מיר.
 די זון האָט די אויפגעהיצטע וואַלקנס אַראָפּגעווישט מיט אַ שמייכל.
 מיין שוויגיגייט צעשפּליטערט.
 און איך בין היינט אָפּגעהאַרציק, ריידעוודיק ווי דער גרינער פּאַרק.
 אויפן ערדישן קאַרק פון סעזאָן בליט דער זומער,
 דערפאַר אין האַרץ איז פול מיט גלי — איך בין זיך דאָ מעגאַלע.
 ווייל עכט ווי דיין שענקייט איז דאָס ליד און דורשטיק מיין פען.
 היינט קומט צו מיר אויפגעלייגט און וואַרהאַפטיק.
 ערשט-אַ צעהאַנגען מיינע צעפּרירטע שאַען די טריוויאַלע
 אויף אַ זוניקער וואַג.
 צאַרט איז אַפּילע דער טראַפיק, הין און קריק בלאַק נאָך בלאַק.
 דיין צוקער ברוין פּאַנים קוראַזשירט היינט טראַפּיש.

די ווינטער וועלט הינטער אונדו.
 די מעטראַפּאָליע אונדזערע איז מער גיט קאַלט, מער גיט שטאַל.
 איז מיטאַמאַל יונגצווייגיק, גרינבויםיק, פּריש-בלומיק.
 די שטאַט איז פול מיט יעגערס, די שטאַט איז פול מיט האַזן.
 אַפּילע די אַמניבוסן שלעפּן זיך היינט ווי באַפּוצטע עלפּאַנטן — פּויל.
 און אין די אויגן פון יונגע מאַנספּאַרשוינען רייפּער הונגער,
 די שאַרפּקייט און גלאַנץ פון אַפּגעשוירענע גראַזן.
 יאָ, די לייכטע ווינטן ווערן וואַס מער דרייסטער מיט דיינע קליידער.
 ווי אַ דזשענטלמאַן פּאַרנעם איך דעם פּלאַטער פון דיינע זומערמאַדעס,
 און דיר פּאַסט ביז גאָר דער קאַלירפּולער שירעם, דער זומער,
 ווי מיר מיין פּאַרליבטקייט —
 דאָס זונליכט אויף דיינע נעגל בריט און וועקט.

יונגזומער קלעטערט

אויפסניי —

יונגזומער קלעטערט אויף מיינע הינטערטירן
און צייכנט הויקערדיקע פייזאזשן,
פסעוודא־ווייסע בערן און גרינע נעגליזשעען
אויף פריש געקאלכטע שוועלן
מאָסקאַראַדיש.
יונגזומערס אומרו זוניקט אין מיר.
דער הימל,
גרינגוואַגיק צעהיצטער דזשאַקי
בייטשט
מיט זונפעלדיקער רעגונג.
יעגערפלינק,
בראַנקאַווילד.

אָז דאָס לעבן, אַ-אַ, לעבן,
 הענגט אויף מיר פרייוויליק,
 אַפּריל־רעזאַנירנדיק,
 דאַרעמווינטיק
 מיט מאַיאַיקער אַשירעס.
 אויף מיר, ווי אין מיר זוניקער עמבלעם.
 טראַג איך גרינגראַזיק לעבן, אַ-אַ לעבן,
 ווי אינדיאַנער זייערע פּאַפּוזעס אויף קופּערנע פּלייצעס.
 קאַראַוואַניש.

יונגזומער פאַרפּלאַנצט בראַנזענע טעג.
 מולאַטקעס אונטער מיינע פענצטער
 עראַטיש פּריש,
 עראַטיש ווילד.
 בליט עקזאַטיש
 צעוואַרצלטער טאַנץ פּון גראַז און בוים
 דושאַנגל רייך,
 קאַנגאַ שטאַרק.
 און איבער אַלץ קלעטערט יונגזומערס אומרו
 וועוּריק־גרינג.

צוויי עטיוודן

א

פלינקע נעגערס שווימען אין דזשעקסאָן-פּאַרק טייך
און זענען שטאַלץ מיט זייער האַרצגעקרויזלטיקייט.
זייערע הענט, ריטמיש מיט אַפּריקאַנישן וויוואַט,
טרייסלען אויף די ברייטפליגלדיקע כוואַליעס.
עס קען זיך דאַכטן —
אַ סטאַדע גלאַנציקע יאַמלייבן האַבן זיך אויסגעלייגט אויפן זאַמד
ביים ברעג.
שרייען, פילדערן און טרינקען לימענאַדע.
לאַכן מיט געצונדענע אויגן און שטיפן מיט דער זון —
דער גילדענער האַרפּון,
וואָס ברייט און שטעכט זייערע צאַפּלדיקע רוקנס.

ב

פּונטיקע נעגערס שלאָפן אין וואַשינגטאָן-פּאַרק
און ציילן אין שלאָף די פאַרלאַרענע פעלכלאַך און שטרויספעדערן
פון איידער, איידער פּראַגראַעס.
אַלע זייערע פינגער רעדן צום הילכיקן טאַם-טאַם.
שילטן בלינדערהייט צווישן שיטערן כאַלעם די פאַלשווייביקייט,
וואָס שמעקן מיט וואלוואַרטס פאַמאַדע.
מען קען מיינען —
אַ מאַכנע פאַרוואונדעטע פּאַנטערן זענען אַוועקגעפאַלן אויפן גרינעם גראַז
אין אַ שפּעטע שאַ,
און שרעקן זיך פאַר דער פאַרטאַיעטער שטילקייט צווישן די ביימער,
ווי פאַר אַ יעגערס קויל.

זאָל ויין געבענטשט

א

זאָל זיין געבענטשט די זומערדיקייט, די זוניקייט.
 מיין געמיט אַ גרינוועלדל פול מיט אינגלשאַפט.
 מיט אייביקער יונגשאַפט.
 און אין מיר ליכטיקט היינט אַן אַנדערשקייט,
 אַ נעגערישע געדולד זוניקט אין מיר.
 איך זוך דעם פלאַטער, די אויסגעגליטע שאַ
 דאָ, דאָ, מיט אייך אַלעמען.
 מיין טרויער, אַ קוליע הינטערשטעליק, ליגט שטום.
 פון פאַרנט — אַ וועלט פאַרשיקערט פון אַ געשליפענעם כאַלעם.
 און הינטער מיר, פול און צייטיק רויטלען זיך די עפלביימער.
 קאָלירפול איז דער איזאָלירטער פלאַנץ
 אויפן דנאָ פון בלויען טייך, מיין פריינט.
 און איך צווישן כוואַליעס אַ געניטער טויכער
 פאַראַנקער זיך מיט דויער, מיט געדולד,
 די זון — מיין קאַמפּאַס.

מיין אומזיכערקייט אין אַ פּאַסטקע פּון שטאַל און ציגל
 פּאַרקלאַפּט,
 פּאַרמויערט,
 פּאַרברענט.
 און אויף די ווענט צעבליטער פּאַרטאַג,
 און אויף מיין שוועל — וואונדער איבער וואונדער,
 מיינע פיר ברידער מיט ברען און שטאַלן.
 קיין סימען פון מוירע.
 האַפטיקער און עכטער מיט מאַרגנדיקער פרייד.
 ווי געגאַרט זייער לופט און פאַרב.
 רייף געזאַנג פון היינט.

מיינע פיר ברידער,
 ווי טייער די זומערדיקייט, די זוניקייט
 אויף מיין טיר,
 וואַנט,
 שויב
 און דיל.

אַנטקעגן מיר גלאַנציק און שאַרף די צייט.
 דערפאַר מיין עקסטאַז אַפּטמאַל געצאַמט, פאַרבאַרגן און שטיל.

ב

הימל, הימל און הימל און גראָז.
 צעפאַכעטע פליגלען פון סעזאָנען.
 פלי צום העכסטן באַרג און טרינק דאָרשטיק די רייכעס פון פאַרב.
 איך ווער פאַר זיך אַליין אַ רעטעניש אָן אַ נאַמען,
 נאַכסאַל דער פּלוצלינגדיקער שטורם?
 אָפּגעקילטע פּרייד קוואַלט מיט שטראַמיקן רעפרען.
 נאָר דער טייך אַ בלוי-טאַפּל מיט צאַפּלדיקע שורעס
 אָפּלאַדירט און קוועלט,
 ווען דער ווינט ווילד און שטיפּעריש
 צופּט בעקיוון די האַריקע ברוסט פון רייפּן וואַלד.
 אַלץ בליט. אַלץ גרינט. די לאַסט און וואַר.
 און איך מיטן פּאַנים צו דער זון איבזעקטיש קליין —
 דאָך קלעטערדיק.
 אין די קאַרבן פון מיינע האַר ליגט זון פאַרבאַרגן.
 מיינע נעכטנס — בלויז געפאַלמעסטע כוואַליעס אין אויפּפרוין.
 סאָף-טאַג גריסט פון אונטער דעם באַרג. דאָס גראָז — פּלאַשגריין.
 און איך ווער בין?
 אַ צייטווייליקער אויף צעבליטער ערד, זוניק צעברענט,
 אַדערדיק נאַענט מיט זיך, מיט אַלץ, מיט אַלעמען.
 נאָר פאַרנאַכט צו,
 ווערט יעדער בוים מיין גרינער הירש מיט הערנער פאַרצווייגט
 וואָס טראַג טמיך העט, העט, ווייט — מיין פּריינט.

ג

אין אַ זומער טאָג ביים ברעג פון טייך איז מען פריי
 פון גרויל-גרויל-גאַל.
 גאַנץ עגאַל — רעד-רעלס-ראָד פון מיין גרויסשטאַט.
 יעדער פעלז אַ שטומבאַרוועסער נאָווי אין אַ זייט — פאַרטראַכט.
 בלויז ערעוונאַכט, אין שטאַט-נאַכט,
 ווינקט מיין קישעפדיקער וואָן מיט מאַגישקייט.
 כאַלעם קלעטערט פון הויז צו הויז — אַ געפלאַנטער טור איבער גאַרנדיקייט.
 אַלץ איז איינגעהילט אין דאַכטעניש.
 דער הימל איז איצט כינעזיש בלוי און פרום. —
 נאָר די ווערבס, ווי מיינע פינגער, אַזוי אומגעוויינלאַך אין מיטזומער
 שטראַלן מיט וואַרעמען טרויער פון די מאַדיליאַניס.
 היינט ווייס איך דעם רייך פון פליסטער, די שטילקייט פון קילן מורמל.
 איך פיל דיך נאָענט, דו יולי-נאַכט —
 מיין האַרץ, אַ רויטער בוקעט אויף וואַכעדיקע טישן — צעבליט.
 ביז אומגעזעטיקט פאַרליבט אין דיר, ווי אַ יונגיאַריקער אין אַ ניוד פון מאַטיס.
 כ'קוש דיין פראַפיל.

שטאָט איז שטיל. שטאָט איז אימאָביל.
 איך זינג פאַר דיר דאָס ליד פון פאַרמעסט, ווי דו פון דיין בלי.
 און מאַדנע —
 מיט יעדן שטערן מער, זע איך ווער איז ווער. ס'גאַנצע רעטעניש אַ פלי.
 די אידיליע אין אַ נאַכטיקער ראָם צופוסנס זינגט פון פאַרגיין,
 נאָר דיין פאַרגיין קלאַרט.
 אַט יענער באַרג, מיזראַך־צו, אַ בופלאַקס אַנגעטרונקען מיט נאַכט,
 שווענקט זיין צונג אין פרישן טוי —
 האַלעלויאַ!
 דער אַנקום פון מאַרגן וויברירט פאַרביק אויף אונדזער ערד.

מיינע פיר ברידער :
 כ'זוך דעם פלאַטער די אויסגעגליטע שאַ
 מיט אייך אַלעמען
 דאָ, דאָ, דאָ.

עס איז זומער איצט

א

עס איז זומער איצט,
צעגאסן לינקס און רעכטס אַ גרינע פארב.

ניט דארב. דער טייך ער וואָשט די ברעגן.
און זון אין מיין בליק, אַזאָ הערלאַכער ציל.

פיר זיך אַרויס אין ליכטיקן פראַמיל פון זיין,
גלעט אי גראָז, אי שטיין, אין דער גרויסער וויל.

ס'איז די וועלט מער ניט הויל. די קלאַרקייט
פון אַ צעבליט האַרץ אַטעמט אויף יונגע צווייגן.

דיין הוסט פאַרשליס. צעזינג דיין שווייגן,
קוש די אַלפאַנימדיקייט. וואונדער אין אונדז, אַרום אונדז.

און גאַרנישט טראַכט פון אַנגסט און טרויער.
עס בליט דער בעז אויף דיין פענצטער.

2

דורך אַ דינעם שטרוי זופ איך דיין בלאַנדקייט
און פאַרשיקער מיין רייפקייט.
דו, אַ מיספּאַרשטענדעניש ביי מיין זייט.
כאַטש דער וועג צו דיר איז ניט ווייט,
ניט אַ מייל — אַ שפּאַן.
פאַרוואָס הענגט אַזוי דיק דער נעפל איבער מיר,
איבער דיר,
איבער אונדז אַלע,
איז קאַבאַרעט ?

די פאַרבייקייט פון גאַרנישט איז דער לופטן.
איך שנייד פעניצלאַך רויך
און זוך די טויזנט קאַלירקייט פון יענער זייט גלאַז.
אַט בין איך קלוג,
אַט בין איך הערקולעס,
אַט נעם איך אויף דעם שמייכל פון דיין פאַרצעלייענער לאַנגווייל
ווי אַ פּילאַזאַף.
אַלץ דוכט זיך איז שפּיל.

ג

א צוק פון דיין ברעם
 און נאכט האָט זיך אָנגעפאָנגען
 אן אַן אָנפאַנג.
 אַלע צאַצקעס אין שוּיפּענצטער
 שוין אין שלאָף.
 עס ווילט זיך מיר אויסזינגען די אָנגסטיקע באַלאַדע,
 מיין פּאַסקודנע יערושע —
 פון וואָס צוליב וואָס ?
 נאָר דו בעסער זינג פון דעם לאַנד,
 וואו אַלע שטערן הענגען שטיל ;
 פון אַ פאַרשפּעטיקטן אינגל
 וואָס האָט ווי אַ נייער קאַלענדאַר געוואונקען צו דיר,
 און זיך אָנגעהאַנגען אויף דיין טיר
 מיט קלוגן דויער
 אַלוויסיק,
 אַלוויסיק,
 אַלצוויסיק.

ד

דיין שמייכל-גלי אַשיקט פון דיין ציגאַרעט.
 דו קאָך מיר ניט געקעכץ פון פלוך און בראַך,
 ווייל נישט אַלץ איז פאַרטרוילאַך,
 נישט אַלץ איז אויסלייז.
 איך ווייס,
 די שפעטע שאַ איז פריי און אָפּנהאַרציק
 און דורכזיכטיק, ווי דיין סאַף —
 אַט פאַרצייל איך דיר :
 דער עלנט, אַ מאַהאַגאַני רויטקייט אויף פאַרנאַכטיקע שוועלן
 מיידט מיך אויך ניט אויס.

ה

דערווייל וועל איך דיר כאַווען אין נעפל בלוז.
 אַ בענקעז אין מיר,
 זינט די שרעק פון אַ מויז פאַר אַ קאַץ.
 ניט אַלעמאַל קען איך אויפקניפן די רייצונג
 פון דינע קאַבאַלט-בלויע אויגן.
 ניט אַלעמאַל רעדט די שפעטע שאַ
 אויף דינע שוועלן
 מיט אַזאַ גוטסקייט.

1

צווישן ראי און ברענדי מוז אלץ געשען
און געשעט.
א גוטע נאכט.

און איצט איז ווידער זומער.
מיט זאכן פארשפילטע צוריק צום אנהויב.
אזויפיל בלאַנדע טעג
פלירטעווען מיט פארביקער ווייטקייט.
מיט וואַלדיקייט.
דאָוקע איצט שענק איך דיר אַ טראַנספּאָרט פון בענקשאַפט.
וואָס פיבערט איבער אומגעצאַמטע לאַנדשאַפטן.

זון און זאמד

ל. מ. און סאניא שטיין

צעשניטענע בערג מיט זאמדיקע וואונדן.
 בין אָנגעצונדן מיט זון און זאמד.
 דער טייך אַ בלויער פלאַסטער,
 היילט און קילט.
 די שטאַט הינטער מיר פאַרוויקלט,
 שטילט.

אַן אויסגעבענקטער ווינט האָט אָפּגעווישט מיין מידן בליק.

דער אַרום איז אָפּן
 וואוהיין נאָר אַ ווענד — פּויגל־רייד.
 זיך פאַרקנאַסט מיט פּרייד און רו.
 כ׳בין אַן אַנדערער איצט.
 מיט מיין שטאַט צייטווייליק צעקריגט.
 און די באַן אַ שטאַלענער אַקאַרדיאַן שפּילט און וויגט.

ביטאָ מער קיין עלנט.
 האַלב־נאַקעט צעגלאַנצט זיך אין פאַרבן.
 כ׳וואַרצל זיך אונטער דעם בריק פון כוואַליעס
 אַרויף, אַרויף, אַרויף.
 אַ, זאַג, מיט אַזויפיל זון אין מיר —
 פאַרוואָס שטאַרבן ?

אינדיאנער זומער

די אלטינקע ביים ראַנד פון טאַג
איז שניי-גרינג
און ערד-שווער.
איר לעבן איז מוירעדיק צעשאַכטן —
מיט זון-פאַרגאַנג.
רו.

איצט רו.

אויב גיט רו צו-וואָס טויט ?

דער זייגער-גילאַטין קלאַפט אַראָפּ
אַ שאַ
נאָך
אַ שאַ.

די אלטינקע הערט דעם טאַם-טאַם
אויף די שויבן.
נאַכט איז הייזעריק פון רעגן.

דאָס לעבן, אייניקל מיינס,
אומפאַרשטענדלאַך
ווי דיין שפּראַך,
אַסאַד, אַסאַך
געצאַמט.

גריין לעבן — גיט מער.
אינדיאנער זומער ליגט מיט
פידל-קאַליר
אויף דער אלטינקערס שוועל.

שטראלענע פלאג

צו דיר מיין לעבן

א

מיינע מאַרגנס מאָזלען אויף פאַרטאַגיקע ווענט.
 עס רעדט צו מיר די פרישקייט פון וואַרעם געבעקס.
 דער רייאַך פון קאַכעדיקער קאַפע ברויניקט מיין נאַז.
 איך טראָג דיר היינט אַנטקעגן — לעבן מיינס,
 מיין צאַפּלדיקן וויוואַט.
 כ'האַב אומפאַרמיידלאַכן סאַף פאַראַנקערט אויף אַ ווייל,
 געלאַזט זיך צו דיין קאַרוסעל,
 מיט טאַג, מיט פרייד אויף מיינע אַקסלען —
 אַ שיקער מאַטראָזל מיט ערשט געשאַנקענע צוויי מעדאַלן.
 ס'איז מיין יונג האַרץ נאַכגיביק און איך טאַנץ מיט ריטמישע טריט
 דיין צייטווייליקן פאַקסטראַט,
 און ווער געטרייסט און באַגלייט פון דיין מוזיק — פּראַפעלער-גערויש.
 האַסט פאַרטיליקט מיין מוירע.
 איך ווער דרייסט און הויב מיין קאַפּ העכער,
 אַפּילע די שוואַרצע פּילאַטן, די בייזע וואַלקנס,
 באַגריסן מיך אין אַ כּמורנעם פּרימאַרגן מיט אַ שמייכל.
 כ'באַוואונדער זייער זיכערקייט, זייער סאַלידאַריטעט.

נאָר נאַכט גייט מיר נאָך, נאַכט איז שטענדיק נאָענט.
 באַלד וועט מיין רעגע אַ פאַר טאָן אויף די טעאַטער־רעקלאַמעס.
 צעבייטן מיין כאַלעם אויף וואָר.
 ניט קיין הייזעריקער האָן וועקט מיין שלאָף.
 נאָר צעברעקלטע זונפלעקן פאַקן אויף מיין קישן.
 דאָס האַרץ שרייט:

לעבן!

און טויט קומט פון אַ כעשבן־בוך און פאַרקויפט מיין כאַווערס גוף,
 זיין בוים און שאַטן.
 איבער מיין וועלט־דאָך פראַסטיקט קיסלעוודיק־כילעוונע ליכט.

ב

כ'ווייס שוין, מיין לעבן,
 דעם וועג צום מאַנענדיקן טאָג.
 וואָס שאַרפט זיך נייגעריק און מיט שטאַלץ אין מיינע אויגן.
 דאָך איז מיין געזאַנג אַוונט־שטיל אויף דיינע ברעמען,
 פאַרכאַלעמט,
 פאַרטראַכט.
 לויט מיין אימפעט און ציל איז מידיקייט אומדערוואַרט.
 נאָר ווי נעמט מען אַהיים די צעשאַסענע פרייד־רעגעס מיינע,
 צום טיר פון מיין הויז?
 נאַכט וואַרט מיט אומגעדולד אויף מיין האַרציקער סערענאַדע,
 פאַרוויגט און לייגט צוקאַפנט כאַלוימעס.
 טויט ליגט פאַרבאַרגן אונטער מיינע נעגל.

ג

דאָס ליד איז מיין רעטעניש.
 אַלץ אין מיר רייסט זיך צו דיר
 א, אידיש ליד.
 אין אַ ווינקל וואו שווייגט מיין אומעט פרעמד־שפּראַכיק,
 פאַרלאָזט.
 זיין ווינטערדיק פּאָנעם —
 בלאַנק און ווייס,
 בלאַנק און ווייס.

ווי קום איך אַפּרו און רואיקייט זוכן ?
 יעדער באַדן, ווי סאַלאַמעאַס טעלער,
 איז שטענדיק גרייט פאַר מיין קאַפּ.
 היינט וויל איך אויסוועבן פון מיין האַרץ אַ נייע פּאָן,
 היינט, מיין בראַווו לעבן, טראַג איך דיר אַנטקעגן
 מיין צאַפּלדיק אידיש ליד.

שטאלענע פליגל

א. לעיעלעסן

א

די מויערן פול מיט פארשווערונג און מיט שטאלענע פליגל.
אין שויעפענצטער מיין פאָנים, פאָנטאַסטיק אַרום.

נאָר דאָס ניט אויסגעבויטע הויז מיינס — אָן אַ דאָך
און דער הימל אי גרייט, אי פאַשירעמדיק.

עס באַגלייטן מיין קאַפּריז סאַמע אויבנאָן
די אייביקע שטערן פון דאָ-און-דאָרט.

איך קוק, וואָרט און שטוין
און מעסט דעם גלאַנץ פון ווייטער ווייל.

ס'איז נאָענט און געטריי די אַל-ווינקלדיקייט.
און לעוואָנע פּוצט מיין שלאָף. היט דעם גילדענעם ראָם.

נאָר די פאַרב לויט ווינטער איז ווייס,
און דער שניי איז גרינג.

ס'קלעטערט מיין בענקשאַפּט אויף אַנגעצונדענע נאָטן.
דער מעסלעסיקער שאָטן קומט אַנטקעגן — פאַרקניפּט מיט נאַכט.

איך ווער ווידער שיקער מיט וואַגלווינט. זוך דיין ערגעץ-וואו.
בענטש כאַטש מיין שטויביקן הויז, די שטאלענע בלויקייט.

און מאַל מיט ליבשאַפּט מיין כאַלעם פריי און גרינג
אויף אַ דאָך פון אַ לופט-לייכטער באָן.

ב

טאג גריסט מיין ברויט און פרישטיקט פארשלאָפן,
 קאַמט זיינע מאַגישע האַר,
 שטיקלאַך און ברעקלאַך פון וואַר.
 און אַנטקעגן מיין טיר דער בריווטרעגער
 מיט שלאָף אויף די פיס,
 מיט באַגינען,
 מיט ווערטער פראַסטע, אַריפמעטישע,
 וועבט לופטיקע בריקן, הרהאָ פון דיר צו מיר,
 פון מיר צו דיר.

דער ווינט שפילט היינט אויף בלייענע צווייגן.

דאָס וואַרט איילט און ביילט דעם טאָג מיט עמעס-שאַרפן.
 רייסט אויסגעדאַכטן עלנט פון ווינטערדיקער שויב:
 איך בין איינזאַם, איינזאַם, איינזאַם.
 ס'טראַגט דער ווינט אַ קאַלטע האַנט — צו מיין היציקן שטערן,
 און אַלע רעדער-רייד איין ריטמישער געשריי!
 אַזוי, אַזוי
 די שטאַט איז אַנגעזויפט מיט שניי,
 גרויזאַם קלאַר.
 גיי און ווייס,
 אַז אין יעדן אויג דער אייערנעכטן אַ ניט-פאַרגינער
 שפּיזפּול און דול,
 צעשטריקלט מיינע פאַראַשוטן אַרויף און אַראָפּ,
 אַרויף
 און
 אַראָפּ —
 צווישן פלי און בלענד מיין פאַלן.

כ'בין צעדולט און צעבלענדט פון די טויזנטער געפארן.

מיד הייבט ניט אָן אַרן,

אַז די מייסע „רענדלאַך און רענדלאַך“ איז נול.

די עלאַקווענץ פון אַ בעסוילעם-נאַקעטקייט

טרױעריקט אין אַלעמענס אויגן.

אַלץ איז לידיק.

און איד בין קיינמאַל פול, פול, פול.

דער געבאַרגטער דרימל אויף מיינע אויגן

אַ לייטער צו מיין כאַלעם-באַלקאַן.

זאַל איד שטעלן אַלץ אין קאַן ?

עס זינגט מיין סטענאַ מיר גוטמאַרגן אויס

קאַלט ווי שניי —

מיין שטאַטישער טראַפּיי.

ג

עס רעדט די גאס די דראַטענע שפראַך.

אין קאָפּ דער קאָקטייל קליגלט זיך
מיט אוילעמהאַזע.

און שפעטער פירט מען זיך אַליין צו קווארע —
אַבי די זינגעדיקע נאַכט רוישט ניט מער.

איך פלעכט פון רעגעס אַ פאַרביקן שטריק,
הוידע זיך אויף פינקלדיקע מויערן
און טייל שטיקער נאַכט מיין אייגענעם שאַטן,
באַגאַרטלט זיך מיט לעוואַנישע פאַסן
(אויסגעליידיקט פון וואַר, פון רענדלאַך רייד),
אַבי די גאַסן רוישן
ניט מער.

דערווייל וויינט דער קאָקטייל אויף בלייענע צווייגן.
ערגעץ-וואו סאָד פון אַלע סוידעס
הינטער אַראַפגעלאָזענע שטאַרן.
עס הענגט די לעוואַנע — אַן אויסגעשעפּענטער אַנאַנס,
איבער מיינע יאָרן.

נאָר איך שלינג דאָס וואַרט.

און די פען זינגט אויס דעם עקסטאַטישן טאַנץ
פון מיינע פינגער.
שטאַרבט אַפּ אין מיר די שרעק.

ווערט גרינגער דאָס פּערפּענדיקולאַרע שטייגן צום הימל,
 עס רעדט די גאָס די דראַטענע שפּראַך :
 וואָך, וואָך, וואָך.

ד

עס וויגט זיך אַ מענטש יעדן אינדערפרי
 אויף שטאַלענע פּליגלען.
 ווייסיכוואָס. איילעלולולו. די מי
 לאַזט זיך ניט פאַרוויגלען.

עס הוידעט זיך אַ מענטש אין אַ רעגע־וואָג
 אויף גליב־גלאַבּיקע רעלסן.
 ווייסיכוואָס מייסעלאַך. דער טאַג
 לאַזט זיך ניט פעלשן.

שלינגט דער מענטש די שטאַלענע ווייט,
 דעם פּלאַטער פון נעאַן־פאַרבן.
 ווייסיכוואָס ניסעמלאַך. די צייט
 לעקט אָפּ מיט כאַכמע־רייד אָפּגעשיילטן שאַרבן.

יאָ. עס זוכט דער מענטש אויף שטאַטישן אַספּאַלט
 אַ באַווי אָן אַ גרויען מונדיר.
 און לייטערט אויס די אויסגעבענקטע שאַ
 וואָס זינגט פון אונדז :
 פון מיר צו דיר,
 פון דיר צו מיר.

צווישן שטיין און שטאַל

צייט שלינגט שטיקער שנעלקייט,
 טראַציקט ווי אַ פאַרטריבענער קולאַק.
 מיין יוגנט נאַקעט, צעטומלט, שוין לאַנג אַרױסגעוויקלט פון מאַמעשן ציטער.
 הענגען באַהיטלטע קינדער־טעג — יאַפּאַנעזישע לעמפלאַך פול מיט ליכט,
 אומגעריכט מיין קינדערשן בריק אויף פיץ־פיצלאַך צעריסן.

כ'האַב דיך פאַרשפּילט מאַמע מיינע.
 שוין פופצן יאָר, אַז איך טראַג אין זיך קריע־ריס,
 אַ פּיל ציינערדיקע זעג.
 כאַטש גאַט שענקט מיר זיין טאַג,
 אַ קלוימערשט גוט געוויקלטער ציגאַר,
 טראַג איך דעם גזאַר פון לעבן
 ווי סאַמבאַ זיין פּיסטויל — שטיל און היטנדיק.
 (סאַמבאַ, דער לאַנג־יאַריקער טונקעלער וועכטער,
 האָט געטראַגן אין זיך שטיקער נאַכט אין מיטאַקדיקע שטונדן.)

צווישן שטיין און שטאַל בלוטיקט אַלץ די וואונד.
 אַט רינט אין מיר האַרבסטיקער עלנט,
 און דעקט מיט שניי דיין שטיינערנעם געצעלט, דאַרט, דאַרט, — ווייט,
 דאָס טעלערל פון הימל ליגט צעשמעטערט אויף מיין קינדערשן דאַך,
 אומזיסט געזוכט אין יעדן שטריך פון מיין פּאַנעם — דיך.
 דער שליאַך צו דיר איז ווייט און לאַנג, ציט זיך מיט פאַרמעטנער שטילקייט.
 היינט ווילט זיך רעדן פון דיר,
 נאָר פון דיר.

ס'האַט דער טאַג פאַרצווילינגט מיין אַלייניקייט
 מיט אַ טרויער פון אַ געפּאַנגענעם אַראַנגאוואַנג.

דאָס ליד פון מילכמאַן

נעכט —

שוואַרצע פלעטער,
אַראָפּגעטרייסלטע פון צווייגן,
אין שטומען שווייגן
שפרייטן סאַמעט־שלאָף אויף מיינע שויבן.
ס'הויבן זיך אויף
פון וויסע געלעגערס,
פיבער־כאַלוימעס, צוזאַמענגעפרעסטע,
דורך וויסע גאַרדינען אויף טורעמס די העכסטע —
שטערן געקרוינטע, צעגליטע ראַקעטן
גלעטן
גרויען נעפל
אויף גאַלדענע ווייזערס פון שטאַטישן זייגער.

שלאָגט אויס די שאַ —

בין איך דאָ
אינם קאַראַהאַד :
ראַד
און טראַט
סקריפען גרילציק איבער פוסטע גאַסן,
אונטערגעשאַסענע פויגלען,
כאַלוימעס מיינע באַזיגטע,
פון ווינטן צעוויגטע —
ראַנגלען זיך אין וואַקל פון צעהילכטע רעדער.

מיינע מאַרגנס,

גרויע פלעקן אויף גרינע בוימער.

טרוימען ניט דערוואַכטע, דרימלען מידע

אויף טיר און טויער.

סיטאַנצט מיין שאַטן הילכיק אויף שטיגן הויכע

ביז צום העכסטן גאַרן.

סיפינקלט אַנטקעגן דורך די בלויע ספערן,

מאַרגנשטערן,

דורך טונקעלע קאַרידאָרן.

וויגט זיך שטום, מיט שווער געמיט

טריט אויף טריט

בלאַסער צאַר.

שאַטנס אויף קאַלטע ווענט,

פרעמד,

פאַרשעמט —

אין פינצטערן קאַשמאַר.

שאַען —

אויסגעפלייכטע ווי די מילך אין ווייסן וואַגן

טראַגן

איינגעשפּאַנטן יאָך צום גאַלדענעם פּרימאַרגן.

הויף צו הויף, טיר צו טיר,

פּערד און איך —

זאַלבענאַנד.

שאַטנס צוויי שפּינען ליכטיקן באַגינען.

צעשטראַלטע פּענצטער.

שלאַף אויף צעוואַרעמטע בעטן.

צעקושטע פון נאַכטיקע גלעטן.

נאַקעט לייב אין ווייסן בלענד.

שורעסווייז, ווי בליטן, ווייסע הענט

עפּענען טירן און צירן —

ווייסן כאַלעם מיינעם

אויף זייערע געגרייטע טישן.

נאַכטיקע שאַ

א

די ראַדיאַ שפּילט. די ראַדיאַ גילגלט.
 די איינזאַמקייט שאַטנט, טאַנצט אויף מיין טיש.
 און די נאַכט איז געצאַמט.
 אין בוזעמקעשענע דיין בריוו רעדט פון ווייטקייט צו מיין האַרץ.
 דער רויך פון אַ נאַכט־באַן אין מיינע אויגן.

האַב אויסגעדרייט אַלע לאַמפּן.
 די נאַכטיקע שאַען הענגען ווי שוואַרצע פּלוימען
 אויף מיינע ליפּן.
 אויפן ראַנד פון מיין בעט זיצט מיטנאַכט שלאַפּלאַז
 און מאַנט געטאַקטע רייד,
 צוועלפּזייגערדיקע צאַרטקייט,
 ווייל די שטילקייט איינגעקנוילט צוקאַפּנס פּאַרנויגט זיך פאַר מיין כאַלעם.
 און מיין אַליינקייט, זיי וויסן,
 זעגלט העפקערדיק צווישן שיפּאַנירטע זאַקן —
 איבער צעוואַרפענע שיך.

ב

אָנהויב־פּרימאַרגן קריכט מיט נאַקעטע פּיס איבער די גאַסן.
 אַ נײַט אויסגעשלאָפּענע לעוואָנע דרימלט אויף אַ מילכוואָגן
 נעבן מיין הויז.

און אין שטוב איז ציכטיק און פּוסט.
 אַ שטילקייט שלאָפּט אויף די גרינע גאַרדינען.
 דער שניי —

איך וואָלט געשוואוירן, וויסע בינען אויף די בוימער.
 נאַכט ליגט צעריסן, צעפליקט אין אַ ווינקל.

דער טאַג, אַ שטיל־פאַרטראַכטער פּריסטער
 רייניקט און פאַרגיט די נאַכטיקייט אין מיינע אויגן.
 ס'זינגט איצט די גאַסיקייט אין די ביינער.
 קיין לאַסט איז מיר נישט אַזוי שווער — ווי די בענקשאַפט נאָך דיר.

ניצאָ כן

א

מיך אַרט ניט,
דיינע אויגן גלאַנצלאָז,
נאָענט און פּרעמד.
דיין טעלעפּאָנרוף אַ געקייטלעך לאַמענט.

אַרום מיר שפּרייט זיך ערעוויזומער.
כאַטש
אַפּריל-ווינטן, באַזויפטע נעגער-פּיראַטן,
מאַנעוורירן גאַלמעסערדיק אין מיטן העלן טאָג
מיט זאַמד שטורעם.
מיינע שייך אין אַ זאַמד קאַפעליע.

נאָר היינט
די וואַלקנס, דיסציפּלינירטע קריגער, באַמבאַרדירן
מיט רעגן
שאַרף און טיף.
פּליט, פּליט איבער אַלע פעלדער דעם פּאַרמערס ליכטיקער ציטער.
איילן זיך ערעוויזומער טעג,
און קורצע נעכט,
גרייט אויפצוכאַפּן —
זומערס ניצאַכן.

ב

די לופט הענגט מיט בליעכץ שמעקעדיק און קלאָר.
איבער דיינע טעראַסן ווינטיקט פּאַנענהויך
מיין ניצאַכן.

אַפּילע דער באַלעט-אַנסאַמבל, דער וויסער שניי,
טאַנצט ניט מער שפיצפינגערדיק אויף דיינע דעכער.
דיין וואַלפהונט, וואָס וואַכט פּערמאַנענט
אין דייך שלאַפּצימער,

(פּאַר אים דייך לאַמענט, געקייטלטער לאַמענט)

ליגט מיט זיין לאַנג-רויטער צונג קעגן זון
באַטראַכט סיצייליאַניש די נייע טאַנצמייסטערס:
די בלוי-מאַביליזירטע כוואַליעס, וואָס שפּרינגען
אומדערשראַקן

אין דיינע פענצטער,

די פּאַראַיביקטע שאַטנס אויף געיאַרשנטע ווענט.

די לופט הענגט מיט בליעכץ שמעקעדיק און קלאָר.
אַפּילע

די געצאַמטע בירגער, די בוימער פון דייך גרויסוואַלד,
אַמפּערן זיך וועגן דייך גירל —
דאָסמאַל מיט פּאַרוואָרף.

יאָ, יאָ, קאַסמיש וויכטיק זייער אורטייל.

איבער פּאַראַדנע שוועלן אידל-געשוכטער דועט,
נישט אַנטילאַפּ גרינג, נאָר עלעפּאַנט שווער.

דיינע פארמישפעטע שאַען
וואַלגערן זיך אויף דיין אויסגעכאַלמטער וועראַנדע,
שטרענג אַנטשלאַסן

צו

פאַלן

מיט דיר

אינאיינעם, אינאיינעם, אינאיינעם.

ג

האַב היינט מיינע פליגל פון בענקשאַפט
צעכאַלעפט.

פאַרגעסן דיין אומבאַרירטן פאַנים.

דאַס צעוואַרפענע שפילצייג — דיינע קרישקע ווערטער —

איז קיינמאַל נישט געווען גענוג.

די זיכערקייט דיינע איבער מיר איז אַ סאַף־כּוידעש לעוואַנע —
פאַרלאַשן.

דיין וועג היינט אַ גראַדער, אַ באַלאַנסירטער.

מיטלייד בליט ניט אויף מיין שטאַלצן בוים.

איך פאַרגיב, געוויס — איך פאַרגיב,

דיינע האַגל־טריט.

דיין געקויפטע באַקלערטקייט

מעקט סיי־ווי נישט אָפּ די האַרטקייט

פון נאַקעטע וואכן,

ראַטעוועט ניט די ביטערקייט און מידן בליק.

עלטער טייסטערט פול אונטער דיינע אויגן,

פאַרגראַשנט דיין באַשייד.

T

נישט איך —
 דער ווינט אַפּלאַדירט
 אין אַ זומער טאָג,
 דיינע האַגל טריט,
 געניסט דעם פאַרבענקטן ציטער פון דיין פאַרטריבענעם וואונטש.
 אין דער לופט פלאַטערט זיקאַרן,
 פענטעט אומדערואַרטע אַפּשייד-טריט.
 איצט טונקלט נאַמענלאָז דיין פאַרווירטער קוק —
 אליין, אליין, אליין.
 דיין באַגלייטער, דערמאַנט אין מיין שאַכן-גאַלעך.
 ער פאַרמאַגט גאַטספאַרכטיקע כאַכמע, און
 פּוּכוואַרעמען ווילן פון אויסקויפּן, פאַרגעבן.
 די יולי-זון פאַרגוואַלטיקט
 די קאַלטקייט פון זיינע דעצעמבער יאַרן.
 און דער רויך פון זיין ציגאַר
 נעפּלט און פאַרהילט דיין אַפּאל פּאַנים.
 נאָר דאַס טיכעלע דיינס טאַדלט מיט טרערן-רייד.

הינטער מיר קנאָספעדיקע סינע.
אין דיין זוניקער היים אַ מאַוואַלי פּוסטקייט.
פעטליע-נעכט, עלעגיש און הילפלאַז.
צייט ציילט ניט דיינע קאַרעלן.

איך קען די פרייד פון כינעזישע טעפּיכער,
ווייס די האַרטקייט פון שווער געמיט
אויף שטאַטישן אַספּאַלט.
וואַקסט מיין גרויס-אויגיקע סינע
צו דיין בליענדיקער רונדקייט.
אַט זע — איך
אַן אומבאַפרייטער פון אַלע יאַכן,
פון אַלע אַלן,
צערק די וואַרגנדיקע שטאַרן פון אַ לעצטן ראַנדעוואו,
און בין באַפרייט
פון דיר.

בלוטיקער אוראגאן

קיין צארטקייט אין מיין וואָרט היינט,
צאַרנדיקע פען עמיגרירט אַ ווייל אין כּוצפּע-לאַנד.

מיט שטויב און אַנגסט
די קעלער טרעפּ צו דיין קאַלקוטאַ-טיר.
פיל קעפּיק-בלוטיקער אוראָגאַן הינטער מיר,
דו, פּאַטאַלער ריטער פּריינט.

איין דיין בליק —
דיין צעבאַלעוועטע האַק.
דיין שווייגעניש, אייזערנער אינקוויזיציע-זאַק —
קיין ראַכמאַנעס אין מיין וואָרט היינט.

דיינע אויסגעוויילטע רייד,
 פארשניצטע בליישטיפטן אויף אַ פאַרזיגלטן אַרכיוו,
 טראָגן דעם סאָד פון געשפיגלטן טרויער — פּראָסטיקער הערצאָגליך,
 מיין געדולד מיט בייזער אומרו — איך בריי ;
 פאַר מיר,
 ווי פאַר דיר,

זינגט אומגעריכט אַ צעוואַרעמטער גראַזני —
 דו, פאַטאַלער ריטער פּריינט —
 אַנקלאַג אין מיין וואַרט היינט.

דיין אויסגעבלאַסטער גאַט שפּילט מיט מילדער ניגער,
 דיין גאַט איז אַ פאַראיינזאַמטער, געאַירצטער דעספּאָט
 פאַר דיר,
 ווי פאַר מיר,
 ווי פאַר אונדז אַלע.

אין פאַלצעטאַ טומל,
 אין קאפּאטע־פּאַניק, דיין מיטנאַכט געוויין
 איז אונטער פאַרדאַכט,
 אַ, אומגלויב ווילדער,
 פאַר גרויסמאַכיקן פעדעסטאַל.

מיט אויסגעשטרעקטע הענט

ווי מיליאָנען פֿאַר אים,
 ווי מיליאָנען נאָך אים,
 איז דאָס אינגל פֿאַרליבט אין דער נאַכט.
 ער שטייט מיט אויסגעשטרעקטע הענט
 צו דער קלוגער לעוואָנע,
 און מיינט ס'יז דער מאַמעס פֿאַנים — קלאַר און וואַרעם.
 איצט מער ווי אַלעמאַל אַ נישט־געזעטיקטער,
 אַ געבייטשטער,
 זוכט ער אַ זינד־קאַליר צו פֿאַרבן זיין אינגלישקייט.
 ער זוכט און קוקט,
 און וועגט צעריסן לעבן, וואָס וויל ווערן
 זיין אייגענער באַנאַפֿאַרט.
 אויף דער נאַכט־וואָג פֿון ליד.
 זיכער וואַלט ער געקלעטערט אויף די העכסטע אַלפֿן
 צו קאַנען אַראַפּפּליקן פֿון הימל,
 קאַראַט נאָך קאַראַט,
 די אַריינגעזעצטע שטערן
 און זיי אַנטאָן דעם ליד
 צוזאַמען מיט די פֿונקען פֿון זיין לעבן.
 דאָס לעבן איז בלויז רעגעסווייז ווי זוניקע שניפּסלאַך,
 צעוואַרפענע אויף גראַזן.
 דאָס וואַרט פֿון ליד ווינקט און זילבערט
 און זעטיקט,
 ווי לעוואָנעדיקע הייכן.

יונגצי ייטיקער

אַמאָך איז געזעסן אויפן ראַנד פון דער פרעמד

אַ יונגצייטיקער

מיט שטערנשטילקייט אין זיין בליק.

צום סאָף פון יאָר־אין־יאָר אויס

די פינטלעך קלעם צעצונדן,

אַפגעשאַפן די איבעריקייטן פון צוריק,

און ביים שוועל פון דעם זיין

אַנגעשלאָגן אַ געשניצט שילדל :

איד,

אַמאָך דער אייביקער.

אַקעגן זונפאַרגאַנג אין פּולן כּעשפּן
 מיט שאַטנס זיך צערעדט,
 צערעכנט :
 פאַראַן אַ שאַ אַזאַ,
 וואָס איז אויסער זעאונג, ווי דער בליק
 פּון אַן ערשט געבוירן קינד.
 פאַראַן אַ שאַ אַזאַ, וואָס איז אייביק
 ווי די אומגעדולד פּון אַ פאַרשפּעטיקטן,
 נאָר די שאַ האָט ניט קיין נאָמען.

 בליט אין מיר שוין לאַנג די שאַ אַן אַ נאָמען.
 נאָר צווישן מיר און נאַכט,
 אַ זילבערנער וואַסערפּאַל, דער טאַג.
 שוין מאַל און מאַל געזילבערט מיין טוגנד,
 מיט די טראַפּנס וואָס זענען פּיל,
 וואָס זענען אַלין.
 איך, אַמאָד, וואַש אַראָפּ פּון זיך די סאַפּיקייט.
 איך, זוניקער,
 אייביקער.

א י נ ה א ל ט :

שוואַרצע ווייזערס

9	בלוימאַנטיק
11	עוועניו בלוי
12	פרייר־זין
14	שנייאיקע טראַנען
16	ווידער
18	פאַרבלוטטיקטער שירעס
19	כוואַליעס
22	שוואַרצע ווייזערס
24	דרעמלענדיקע פינגער
26	מיין זיידע
28	יענקי זונטיקט
31	סאַמבאַ רעדט
33	סאַמבאַ זינגט
34	סאַמבאַס ווידיע
36	סאַמבאַס גרויוויל
38	סאַמבאַס העספעד
39	בלויע בריוו

קאַלענדאַרישער כוילע

46	אין רושיקן לאַטן פון יאָס
48	ליידיקע פאַרק־בענקלעך
51	אַקטאַבער

54	קאלענדאָרישער כוילע
56	נאָוועמבער
57	דעצעמבער
58	קאַליפּאָרניע
60	ניי־יאָר
62	אַ כאַלעס

יונגזומער

66	אַפּריל
68	זון אויף דיינע נעגל
69	יונגזומער קלעטערט
71	צוויי עטיודן
72	זאָל זיין געבענטשט
77	עס איז זומער איצט
82	זון און זאָמד
83	אינדיאַנער זומער

שטאַלענע פּליגל

86	צו דיר, מיין לעבן
89	שטאַלענע פּליגל
94	צווישן שטיין און שטאַל
95	דאָס ליד פון מילכמאַן
98	נאַכטיקע שאַ
100	ניצאַכן
105	בלוטיקער אוראַגאַן
107	מיט אויסגעשטרעקטע הענט
108	יונגזייטיקער

געזעצט און געדרוקט אין גלאָזבוס דרוקעריי • זיבעצן פיר און פערציק
נאָרט דיימען עוועניו, שיקאגע • אין יאָר ניינצן אכט און דרויסיק